

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

மத்திய மாகாண கல்வித் திணைக்களம்

DEPARTMENT OF EDUCATION - CENTRAL PROVINCE

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2026

ජීව විද්‍යාව I

09

S

I

13 ශ්‍රේණිය

පැය දෙකයි

උපදෙස්:

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය ලියන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපදින්න.
- * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරාගෙන, එය උත්තර පත්‍රයේ පසුපස දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (X) ලකුණු කරන්න.

1. ප්‍රෝටීනවල ව්‍යුහය පිළිබඳ නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) ප්‍රෝටීනවල තෘතීයික ව්‍යුහය පවත්වා ගැනීමට දායක වන බන්ධනයක් වන්නේ ඇමයිනෝ අම්ලවල අංශුදාම අතර ඇති වන ඩයිසල්ෆයිඩ් බන්ධනයයි.
- (2) ප්‍රෝටීන දුස්ස්වාභාවිකරණයේදී එහි ඇති පෙප්ටයිඩ් බන්ධන බිඳී යාම නිසා ප්‍රාථමික ව්‍යුහය සම්පූර්ණයෙන් විනාශ වේ.
- (3) ප්‍රෝටීනවල ද්විතීයික ව්‍යුහය තැනී ඇත්තේ පොලිපෙප්ටයිඩ් දාම දෙකක් අතර අන්ත:අණුක හයිඩ්‍රජන් බන්ධන ඇති වීමෙන්ය.
- (4) pH අගය වෙනස් වීම මගින් මයොග්ලොබින් ප්‍රෝටීනයේ අන්තර් අණුක හා අන්ත: අණුක අන්තර්ක්‍රියා බිඳ වැටේ.
- (5) α හෙලික්ස් ව්‍යුහය ඇති වන්නේ ඇමයිනෝ අම්ලවල R කාණ්ඩ අතර ඇති හයිඩ්‍රජන් බන්ධන නිසාය.

2. ප්‍රාග් න්‍යෂ්ටික සහ සුන්‍යාෂ්ටික සෛලවල සංවිධානය පිළිබඳ පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) සියලුම ප්‍රාග් න්‍යෂ්ටික සෛලවල සෛල බිත්තිය පෙප්ටිඩෝග්ලයිකෑන්වලින් සමන්විත වේ.
- (2) සුන්‍යාෂ්ටික සෛලවල පමණක් උප සෛලීය සංඝටක දැක ගත හැකිය.
- (3) ප්‍රාග් න්‍යෂ්ටික හා සුන්‍යාෂ්ටික සෛල දෙයාකාරයේම ප්‍රභාසංස්ලේෂණය දැකිය හැකිය.
- (4) නයිට්‍රජන් කිර කිරීමේ හැකියාව සමහර සුන්‍යාෂ්ටික සෛලවලට ඇත.
- (5) ප්‍රාග් න්‍යෂ්ටික සෛලවල න්‍යෂ්ටිය තුළ වලයාකාර DNA නිදහසේ ඇත.

3. සෛලීය ඉන්ද්‍රියකාව සහ ඒවායේ කෘත්‍යයන් නිවැරදිව දැක්වෙන සංකලනය තෝරන්න.

ඉන්ද්‍රියකාව	කෘත්‍යය
A. රළු අන්ත:ප්ලාස්මීය ජාලිකාව	P. ලිපිඩ සහ ස්ටෙරොයිඩ් සංස්ලේෂණය කිරීම.
B. සිනිඳු අන්ත: ප්ලාස්මීය ජාලිකාව	Q. සෙලියුලෝස් නොවන සෛල බිත්ති සංඝටක නිපදවීම.
C. ගොල්ගී උපකරණය	R. ප්‍රෝටීන පරිවහනය සඳහා ආශයිකා නිපදවීම.
D. ලයිසොසෝම	S. ගෙවී ගිය ඉන්ද්‍රියකා පීරණය

- (1) A-R, B-P, C-Q, D-S
- (2) A-P, B-R, C-Q, D-S
- (3) A-S, B-R, C-P, D-Q
- (4) A-Q, B-P, C-S, D-R
- (5) A-R, B-P, C-P, D-S

දෙවන පිටුව බලන්න

4. සත්ත්ව සෛලවල දක්නට ලැබෙන සෛල සත්ව පිළිබඳ දී ඇති පහත ප්‍රකාශ අතුරින් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද? 9. ශාක කුමන ඒවාද?

- තද සත්ව මගින් යාබද සෛලවල ජලාස්ම පටල තදින් සම්බන්ධ කරමින් බහිෂ්කරණය තරල කාන්දු වීම වළක්වයි.
- බෙස්මසෝම සත්වවල අතරමැදි සූත්‍රිකා මගින් යාබද සෛලවල සැකිලි යාන්ත්‍රිකව සම්බන්ධ කරයි.
- හිද්‍රස් සත්වවලදී විශිෂ්ට ප්‍රෝටීන මගින් සෛල වටා සන්තතික ලෙස මුද්‍රා සාදයි.
- සත්තිවේදන සත්ව මගින් යාබද සෛල අතර සිති, ඇමයිනෝ අම්ල ගමන් කිරීමට ඉඩ සලසයි.

- (1) A සහ B පමණි.
- (2) B සහ C පමණි.
- (3) C සහ D පමණි.
- (4) A, B සහ D පමණි.
- (5) A, B සහ C පමණි.

5. පිළිකා සෛල සහ ශාක ගවු සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අතුරින් වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න,

- (1) පිළිකා සෛල බෙදීම සඳහා සෑම විටම බාහිරින් ලබාදෙන වර්ධක සාධක අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- (2) ශාක ගවු ඇති වන්නේ ශාක සෛලවල පාලනය කළ හැකි අනුනත විභාජනය නිසාය.
- (3) පිළිකා සෛලවලට අවශ්‍ය වර්ධක සාධක ඔවුන් විසින්ම සාදා ගැනීම සිදු කළ හැකිය.
- (4) ශාකවල ඔක්සිජන් සහ සයිටොකයිනීන් අතර නියමිත තුලනයක් පවතින විට ගවු නිර්මාණය වේ.
- (5) නිරූපණ අර්බුද සෛල වසා තුළට ඇතුළු වී දේහයේ අනෙක් කොටස්වලට ඇතුළු විය හැකිය.

6. ATP අණුව සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වන්නේ,

- (1) ATP අණුවක ඇති පොස්පේට් කාණ්ඩ තුනම එකිනෙකට සම්බන්ධ වී ඇත්තේ අධි ශක්ති බන්ධන මගිනි.
- (2) ATP අණුවක ඇති පොස්පේට් කාණ්ඩ තුනම සෑහ ආරෝපිත අතර, අග්‍රස්ථ බන්ධනය බිඳීමෙන් වැඩි ශක්තියක් නිදහස් වේ.
- (3) සෛලයක් තුළ ATP ජල විච්ඡේදනය වීම ශක්ති අවශෝෂක ප්‍රතික්‍රියාවකි.
- (4) සියලු සෛල තුළ පොස්පොරයිලීකරණ ආකාර තුනම දක්නට ලැබේ.
- (5) ATP වල ගබඩා වී ඇති ශක්තිය යාන්ත්‍රික ශක්තිය බවට පරිවර්තනය වන අවස්ථාවක් ලෙස දේහ උෂ්ණත්වය පවත්වා ගැනීම සැලකිය හැකිය.

7. සෛල තුළ එන්සයිම ක්‍රියාකාරීත්වය යාමනය පිළිබඳ නිවැරදි වන්නේ,

- (1) ඇලොස්ටරික එන්සයිම බොහෝ විට උප ඒකක කිහිපයකින් සමන්විත වන අතර, යාමක අණුවක් එක් උප ඒකකයක සක්‍රීය ස්ථානයට බැඳීමෙන් සම්පූර්ණ එන්සයිම සංකීර්ණයේම හැඩය වෙනස් වේ.
- (2) සහයෝගීතාවයේදී එක් උපස්ථර අණුවක් සක්‍රීය ස්ථානයකට බැඳීම මගින් අනෙකුත් සක්‍රීය ස්ථානවල ක්‍රියාකාරීත්වය උත්තේජනය හෝ නිෂේධනය සිදු කරයි.
- (3) සෛලය තුළ ATP සාන්ද්‍රණය ඉහළ යන විට, ATP එම පරිවෘත්තීය එන්සයිම සඳහා ඇලොස්ටරික නිෂේධකයක් ලෙස ක්‍රියා කරමින් අපවෘත්තීය වේගය අඩු කරයි.
- (4) ප්‍රතිපෝෂී නිෂේධනයේදී පරිවෘත්තීය මාර්ගයක අවසාන ඵලය මගින් එම මාර්ගයේ මුල් පියවරෙහි එන්සයිමයක සක්‍රීය ස්ථානයට බැඳී එම ක්‍රියාවලිය නතර කරයි.
- (5) ඇලොස්ටරික එන්සයිම බොහෝවිට තනි පොලිපෙප්ටයිඩ දාමයකින් සමන්විත වන අතර ඒවාට ඇලොස්ටරික යාමක ස්ථාන කිහිපයක් ඇත.

8. සෛලීය ශ්වසනය පිළිබඳ නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න

- (1) සෛලයේ සයිටොසෝලයේ සිට මයිටොකොන්ඩ්‍රියම් පූරකයට NADH අණුවක් පරිවහනය වීමේදී ATP අණු දෙකක් වැයවේ.
- (2) ක්‍රෙබ්ස් චක්‍රයේදී එක් ග්ලූකෝස් අණුවක් සඳහා උපස්තර පොස්පොරයිලීකරණයෙන් එක් ATP අණුවක් නිපදවයි.
- (3) NADH හා FADH₂ ඉලෙක්ට්‍රෝන පරිවහන දාමය ඔස්සේ ඉලෙක්ට්‍රෝන හුවමාරුව හේතුවෙන් ඔක්සිහරණය වේ.
- (4) නිර්වායු තත්ත්ව යටතේදී ග්ලූකෝස් අණුවකින් ලැබෙන සම්පූර්ණ ශක්තිය, ඔක්සිකාරක පොස්පොරයිලීකරණයේදී නිපදවන ශක්තියට සමාන වේ.
- (5) පයිරුවේට් ඔක්සිකරණයේදී පයිරුවේට් අණු දෙකකින් NADH අණු දෙකක් සහ CO₂ අණු දෙකක් නිපදවේ.

9. ශාක පරිණාමය පිළිබඳ පහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි වන්නේ මොනවාද?

- A. සනාල පටක දරන සියලුම ශාක බීජ නිපදවීමේ හැකියාව දරයි.
- B. පෘථිවිය මත මුලින්ම සම්භවය වූ ශාක කාණ්ඩය වන්නේ ට්‍රයෝෆයිටාවන්ය.
- C. බීජ නොදරන සනාල ශාකවල ජීවන චක්‍රයේ බීජානු ශාකය ප්‍රමුඛ වේ.
- (1) A පමණි.
- (2) B පමණි.
- (3) A හා B පමණි.
- (4) B හා C පමණි.
- (5) A හා C පමණි.

10. සත්ත්ව ලෝකයේ හමුවන ව්‍යුහ කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.

- A. රේත්‍රිකාව
- B. දේහ බිත්තියේ අන්වායාම පේශි පමණක් තිබීම.
- C. මෙවුල, අංශ පාදිකා හා දැඩි කෙඳි පිහිටීම.
- D. ප්‍රාවරණය
- E. අන්තරංග ගොනුව

Phylum Mollusca වල ආවේණික ලක්ෂණ වන්නේ,

- (1) A, B සහ C
- (2) B, C සහ D
- (3) C, D සහ E
- (4) A, C සහ D
- (5) A, D සහ E

11. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය තෝරන්න.

- (1) පෘෂ්ඨ රජ්ජුවට උදවියව පිහිටන කුහරමය නාලාකාර ස්නායු රජ්ජුවක් කෝඩේටාවන්ට ඇත.
- (2) සියලු කෝඩේටාවන්ගේ ලපැටියෝ ස්ථන ග්‍රන්ථි වලින් නිපදවන කිරි මත යැපෙති.
- (3) ගුදයෙන් අපරව පිහිටන පේශිමය අපර ගුද වලිගයක් සැම භෞමික සුහුඹුල් කෝඩේටාවෙකුටම ඇත.
- (4) ඇමිබියාවන්ට ග්‍රන්ථිමය සමක් ඇති අතර රෙජටිලියාවන්ගේ සමේ ග්‍රන්ථි නොමැත.
- (5) කොන්ඩ්‍රික්තියේස් සාමාජිකයන්ගේ පෞච්ච වරල සමාංශප්‍රව්වය.

12. විභාජක පටක කිහිපයක් හා ඒවායේ කෘත්‍යයන් පහත දැක්වේ.

- A. පාර්ශ්වික විභාජක පටක
- B. අග්‍රස්ථ විභාජක
- C. අන්තරස්ථ විභාජක

- P. ශාක කොටස් දිගින් වැඩි වීමට උදව් වේ.
- Q. කැඩී බිඳී ගිය ශාක පත්‍ර නැවත සිඳු වර්ධනය
- R. සෑදෙන නව සෛලවලින් ශාක මුලේ විෂ්කම්භය වැඩිවේ.
- S. කෙටි දුර පරිවහනයට දායක වේ.

සියලුම “විභාජක පටකය - කෘත්‍ය” සංකලන නිවැරදි වන වරණය තෝරන්න.

- (1) A-S, B-Q, C-P
- (2) A-R, B-P, C-Q
- (3) A-R, B-Q, C-S
- (4) A-P, B-Q, C-R
- (5) A-P, B-S, C-R

13. සත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) කාෂ්ඨීය ශාකවල ප්‍රාථමික වර්ධනය හා ද්විතීයික වර්ධනය එකවර සිදුවේ.
- (2) වල්ක කැම්බියම මගින් ලිග්නින් වලින් සනකම් වූ තද සන පිටත ආවරණයක් සෑදයි.
- (3) සනාල කැම්බියම මගින් ප්‍රාථමික ප්ලෝයම දෙසට ද්විතීයික සෛලම නිපදවයි.
- (4) දර්ශීය කාෂ්ඨීය ශාක කඳක සනාල කැම්බියම විභේදනය වූ තනි සෛල ස්ථරයකින් සෑදී ඇත.
- (5) වල්ක කැම්බියම හා ඉන් නිපදවන පටක සියල්ල එක්ව ගත්විට පරිවක්‍රය ලෙස හඳුන්වයි.

14. පහත සංකලනයන් අතරින් සියලුම විශේෂ සම බීජාණුක වනුයේ කවර සංකලනයන් සහිත පිළිතුරේද?

- (1) *Pogonatum, Selaginella, Lycopodium*
- (2) *Selaginella, Nephrolepis, Pinus*
- (3) *Pogonatum, Nephrolepis, Lycopodium*
- (4) *Hibiscus, Cycas, Pogonatum*
- (5) *Cycas, Gnetum, Nephrolepis*

15. ප්‍රවීකා විවෘත වීමේ යාන්ත්‍රණය සම්බන්ධ පහත ප්‍රකාශ සලකන්න.

- A. පාලක සෛලවල ජල විභවය යාබද අපිවර්ණීය සෛලවලට වඩා අඩු වේ.
- B. දිවා කාලයේදී යාබද අපිවර්ණීය සෛලවල සිට පාලක සෛල තුළට සක්‍රීයව K^+ ඇතුළු වේ.
- C. පාලක සෛල ශුන්‍ය වී ප්‍රවීකා සිදුර විවෘත වේ.
- D. අපිවර්ණීය සෛලවල සිට පාලක සෛලවලට ආස්‍රැනියෙන් ජලය ගලා යයි.

ඉහත යාන්ත්‍රණයේ නිවැරදි අනුපිළිවෙල වන්නේ,

- (1) C, A, B, D
- (2) D, B, A, C
- (3) C, A, D, B
- (4) B, A, D, C
- (5) D, C, A, B

16. සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) උත්ස්වේදනයේදී මෙන්ම බිංදුයේදී ශාකයෙන් ජල වාෂ්ප පිටවේ.
- (2) බිංදුය ජල ජීව විලීන් මෙන්ම වා සිදුරුවලින්ද සිදු විය හැක.
- (3) උත්ස්වේදන සිසුතාවයට වැඩිපුරම බලපෑමක් කරන බාහිර සාධකය ආලෝකයයි.
- (4) බිංදුය මීටර් ගණනක් උස ශාකවල පවා සිදු විය හැකිය.
- (5) රාත්‍රී කාලයේදී වායු ගෝලයේ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය වැඩි වන විට බිංදුය සිදු විය හැක.

17. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සලකන්න.

- A. 660nm තරංග ආයාමය මගින් බීජ ප්‍රරෝහනය නිශේධනය කරයි.
- B. ෆයිටෝක්‍රෝම් මගින් ආලෝකයේ තත්ත්වය පිළිබඳව ශාකයට තොරතුරු ලබා දෙයි.
- C. ප්‍රකාශ අවධිය මගින් සියලු ශාකවල පුෂ්ප හට ගැනීම පාලනය කරයි.
- D. *Mimosa pudica* ස්පර්ශ කළ විට එහි පත්‍රිකා හැකිලේ. මෙය ස්පර්ශසන්නිමනයයි.

මේවායින් නිවැරදි ප්‍රතිචාරය වන්නේ,

- (1) A සහ B
- (2) B සහ D
- (3) C සහ D
- (4) B සහ C
- (5) A සහ D

18. මානව ආහාර ජීර්ණ පද්ධතියේ කොටස් සම්බන්ධ පහත දී ඇති කරුණු අනුව “සෛල ආකාරය - කෘත්‍යය” නිවැරදිව සංකලනය කර ඇත්තේ කවරකද?

A. ආමාශයේ පාර්ශ්වික සෛල	P. ජලය ප්‍රති අවශෝෂණය සම්පූර්ණ කරයි.
B. ආමාශයේ ප්‍රධාන සෛල	Q. පිත නිපදවයි.
C. අක්මාවේ අක්මා සෛල	R. H^+ සහ Cl^- අයන ස්‍රාවය කරයි.
D. මහාන්ත්‍රික සෛල	S. පෙප්සිනෝජන් ස්‍රාවය කරයි.

- (1) A - Q, B - S, C - R, D - P
- (2) A - P, B - Q, C - S, D - R
- (3) A - R, B - S, C - Q, D - P
- (4) A - R, B - Q, C - S, D - P
- (5) A - S, B - R, C - Q, D - P

19. එක්තරා පුද්ගලයකුගේ උස 1.5m සහ බර 75kg වේ. දී ඇති ප්‍රකාශවලින් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද?

- (1) දේහ ස්කන්ධය සාමාන්‍ය නිර්දේශිත මට්ටමේ පවතී.
- (2) BMI අගය 30.0 ට වැඩිවන අතර ස්ථූලතාව ඇත.
- (3) BMI අගය අනුව දුෂ්පෝෂණයෙන් පෙළේ.
- (4) BMI පුද්ගලයකුට මෙම අගයන්ගෙන් ලැබෙන BMI අගය ගැටළුවක් නැත.
- (5) ඉහත පුද්ගලයාට මධුමේහය සහ හෘත් සනාල රෝග ඇති වීමේ අවදානමක් නැත.

20. සතුන්ගේ සංසරණ පද්ධති සම්බන්ධව නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) ආක්‍රමණිකත්වයේ දේහ සෛල සහ රුධිර වසා තරලය අතර රසායනික ද්‍රව්‍ය හුවමාරුව සෘජුවම සිදුවේ.
- (2) මොලස්කාවන්ගේ සංසරණ තරලය හා සෛල වටා ඇති අන්තරාල තරලය අතර වෙන්වීමක් ඇත.
- (3) සියලුම කෝඩේටාවන්ගේ රුධිරය එක් පූර්ණ සංසරණයේදී හෘදය තුළින් දෙවරක් ගමන් කරයි.
- (4) සංසරණ තරලය ගමන් කරන සියලුම වාහිනි සවිවර තුනී බිත්ති සහිත අන්වීක්ෂීය ඒවා වේ.
- (5) විවෘත සංසරණයේදී හෘදය මගින් දේහ පටක අවට පිහිටන අවකාශයට සෘජුවම රුධිරය පොම්ප කරයි.

21. මානව ආශ්වාස - ප්‍රශ්වාස ක්‍රියාවලියේ සමස්තීය යාමනය සහ පෙනහැලි වාතනය වීම සම්බන්ධව නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක්ද?

- (1) ස්වසනය යාමනයේ ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථාන සුසුම්නා ශීර්ෂකයේ හා අනුමස්තිෂ්කයේ පිහිටා ඇත.
- (2) පටක තරලයේ හා රුධිරයේ pH වෙනස්වීම හඳුනා ගන්නා සංවේදක සුසුම්නා ශීර්ෂකයේ සහ ප්‍රධාන රුධිර වාහිනිවල ඇත.
- (3) සෛල තුළ ඉහළ O_2 සාන්ද්‍රණයක් සහ අඩු CO_2 සාන්ද්‍රණයක් පවත්වා ගැනීමට පෙනහැලි වාතනය වීම අත්‍යාවශ්‍යයි.
- (4) ආශ්වාසය සහ ප්‍රශ්වාසය සක්‍රීය ක්‍රියාවලි වේ.
- (5) සෑම පුද්ගලයකුගේම පේශ වාතනය 3100ml වේ.

22. මානව ප්‍රතිශක්තිය ඇති කිරීමේදී නිවැරදිව ක්‍රියාත්මක විය හැකි ක්‍රියා අනුපිළිවෙලින් වන්නේ කුමක්ද?

- (1)

ළදරුවා කොළස්ප්‍රම් සහිත මවු කිරි බීම	→	මවගේ ප්‍රතිදේහ ළදරුවාගේ දේහ ගත වීම	→	ස්වභාවික පරිවිත සක්‍රීය ප්‍රතිශක්තිය ක්‍රියාත්මක වීම
--------------------------------------	---	------------------------------------	---	--
- (2)

පිටගැස්ම රෝග කාරකය දේහගත වීම	→	නිම් මානව ප්‍රතිදේහයක් ඉම්යුනෝග්ලොබින් ලබා දීම	→	දේහය තුළ කෘතිම පරිවිත සක්‍රීය ප්‍රතිශක්තිය ගොඩනැගීම
------------------------------	---	--	---	---
- (3)

T වසා සෛලය තරලවල ඇති ප්‍රතිදේහ ජනකය හඳුනා ගැනීම	→	සයිටොටොක්සික T සෛල ආධාරක සෛල නිපදවීම	→	ආසාදිත සෛල විනාශ කිරීම
---	---	--------------------------------------	---	------------------------
- (4)

දේහ සෛල වසිරසවලින් ආසාදනය	→	එම ආසාදිත සෛල මගින් ඉන්ටෙරෆෙරන් ප්‍රාචය	→	ආසාදනය නොවූ යාබද සෛලවලට ඉන්ටෙරෆෙරන් විසරණය
			එම සෛලවලින් ප්‍රති වසිරස ප්‍රේරිත ප්‍රාචය උත්තේජනය	←
- (5)

B වසා සෛල මගින් ප්‍රතිදේහ ජනක ඉදිරිපත් කරන සෛල හඳුනා ගැනීම	→	ප්ලාස්ම සෛල නිපදවීම ආසාදිත සෛල විනාශ කිරීම	→	ප්‍රතිදේහ නිපදවා ප්‍රාචය
			←	

හයවන පිටුව බලන්න

පිට වියාව I

23. මානව මොලයේ ප්‍රධාන කොටස් කීපයක් සහ කාර්යයන් කීපයක් පහත දී ඇත.

කොටස

- A. තැලමස
- B. හයිපොතැලමස
- C. වැරෝලි සේතුව
- D. මධ්‍ය මොලය

කාර්යය

- P. විශාල පරිමාණයේ දේහ චලන සමායෝජනය
- Q. දෘෂ්ටි හා ශ්‍රවණ ප්‍රතික සමායෝජනය
- R. ස්වයං සාධක ස්නායු පද්ධතිය පාලනය
- S. මොලයේ විවිධ කොටස්වලින් ලබාගන්නා ආවේග බාහිකයේ විවිධ ප්‍රදේශ කරා යොමු කිරීම

නිවැරදි සම්බන්ධතාවයන් දැක්වෙන්නේ කුමක්ද?

- (1) A - S, B - Q, C - P, D - R
- (2) A - R, B - P, C - Q, D - S
- (3) A - S, B - R, C - Q, D - P
- (4) A - P, B - Q, C - R, D - S
- (5) A - S, B - R, C - P, D - Q

24. මිනිසාගේ ස්නායු ආවේග සන්නයනය පිළිබඳ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද?

- (1) ආවේග සන්නයනයේදී ධ්‍රැවනය, විධ්‍රැවනය, ප්‍රතිධ්‍රැවනය අක්ෂනය ඔස්සේ ප්‍රත්‍යාවර්තනය වේ.
- (2) නියුරෝනයක අක්‍රීය පටල විභවය පවත්වා ගැනීමට Na^+ සහ K^+ සඳහා සෛල ජලාස්මයේ පාරගමනයාම හේතු වේ.
- (3) සෝඩියම් නාලිකා වැසී, පොටෑසියම් නාලිකා විවෘත වීම පටලයේ ඇතුළත ආරෝපණය වඩාත් සෘණ වී උපරිධ්‍රැවනය විය හැකිය.
- (4) අනස්සව කාලයක් තිබීම ආවේගයක් ප්‍රත්‍යාවර්තනය සිදු කරයි.
- (5) උපාගමීය සන්නයනයේදී ආසුනියෙන් Ca^{+2} අග්‍රස්ථය තුළට ඇතුළු වේ.

25. සමීප වස්තුවක් පැහැදිලිව නිරීක්ෂණයේ දී නිවැරදි අනු පිළිවෙලින් සිදුවන ක්‍රියාදාමය සඳහන්ව ඇත්තේ කුමන ප්‍රතිචාරයේදී?

ප්‍රතියෝජක ජෙශ්

කාවයේ උත්තල භාවය

අවලම්භක බන්ධනීවල ආතතිය

(1) සංකෝචනය	ඉහලයාම	අඩුවීම
(2) සංකෝචනය	අඩුවීම	අඩුවීම
(3) ඉහිල්වීම	ඉහලයාම	අඩුවීම
(4) ඉහිල්වීම	අඩුවීම	අඩුවීම
(5) සංකෝචනය	ඉහලයාම	වැඩිවීම

26. මිනිසාගේ අන්තරාසර්ග ආබාධ පිළිබඳව නිවැරදිවම විස්තර කර ඇත්තේ කිනම් ප්‍රතිචාරයේදී?

- 1) අධි තයිරොයිඩ්‍යාවය - දේහ පටක T_3 , T_4 හෝමෝන මට්ටම්වලට නිරාවරණය වී පරිවෘත්තීය වේගය අඩු වීම
- (2) මන්ද තයිරොයිඩ්‍යාවය - TSH නිෂ්පාදනය අඩු වන විට T_3 හා T_4 හෝමෝන ප්‍රාග්ධය වැඩිවේ.
- (3) මධු මේහය I - ලැන්ගහැන් දීපිකාවල ඇති β සෛල ප්‍රතිශක්තිකරන පද්ධතිය මගින් විනාශ වේ.
- (4) මධු මේහය II - රුධිරගත ග්ලූකෝස් ප්‍රමාණය අඩුවන බැවින් දේහ සෛල තුළට ග්ලූකෝස් ලබා ගත නොහැක
- (5) රක්තහීනතාවය - අධිවෘක්ක ග්‍රන්ථිවලින් ප්‍රාග්ධය වන එරිත්‍රොපොයිටින් හෝමෝන සාන්ද්‍රණය අඩු වීම.

27. පහත දැක්වෙන හෝමෝන අතරින් මිනිසාගේ රුධිරගත ග්ලූකෝස් මට්ටම වැඩිකිරීම සඳහා දායක වන හෝමෝන මොනවාද?

- A - ග්ලූකගන් හෝමෝනය
- B - කෝටිසෝල් හෝමෝනය
- C - ඇඩ්‍රිනලින් හෝමෝනය
- D - ඇල්ඩෝස්ටෙරෝන් හෝමෝනය

(1) A සහ B පමණි.

(2) A සහ C පමණි.

(3) A, B සහ C

(4) A, C සහ D

(5) ඉහත හෝමෝන හතරම දායක වේ.

28. මානව ශුක්‍රාණු ජනන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශවලින් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද?

- (1) පරිණත ශුක්‍රාණු සෛල නිපදවීමට ගතවන කාලය දින 48-72 වේ.
- (2) හිස, මධ්‍ය කොටස හා වලිගය සහිත ශුක්‍රාණු බවට විභේදනය වන්නේ ප්‍රාක් ශුක්‍රාණු වේ.
- (3) ශුක්‍රාණු පරිණත වී සවිලතාවය ලබා ගන්නේ ශුක්‍රධර නාලිකා තුළදීය.
- (4) ශුක්‍රාණු මාතෘ සෛල උෂ්ණත්වයෙන් බේදී ඒක ගුණ ද්විතීයික ශුක්‍රාණු සෛල නිපදවයි.
- (5) පුරස්ථ ග්‍රන්ථි මගින් ප්‍රාවය වන ඇස්කෝබ්ක් අම්ලය ශුක්‍රාණු පෝෂණය කරයි.

29. මානව විකසනය සම්බන්ධයෙන් “සිද්ධිම- වකවානුව” නිවැරදිව ගලපා ඇත්තේ කුමන ප්‍රකාශයේද?

සිද්ධිම

වකවානුව

- A. යුක්තානුවේ භේදනය ආරම්භ වීම.
- B. බ්ලාස්ට් කෝෂය ඇතිවීම.
- C. කලලය සෘජුවම එන්ඩොමෙට්‍රියමෙන් පෝෂණය ලැබීම.
- D. අධිරෝපණය වීම.

- P. සංසේචනයෙන් දින 5කට පමණ පසුව
- Q. සංසේචනයෙන් දින 7කට පමණ පසුව
- R. සංසේචනයෙන් පසු පළමු සති 2-4 තුළ
- S. සංසේචනයෙන් පැය 24කට පමණ පසුව

- (1) A - S, B - P, C - R, D - Q
- (2) A - S, B - Q, C - R, D - P
- (3) A - P, B - Q, C - R, D - S
- (4) A - Q, B - R, C - P, D - S
- (5) A - R, B - P, C - Q, D - S

30. මානව හිස් කබලේ වක්ත්‍ර ප්‍රදේශය සම්බන්ධ නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක්ද?

- (1) උර්ධව හනුක අස්ථිය හා අධෝහනුක අස්ථිය වලනය කල හැකි අස්ථි වේ.
- (2) මුඛ කුහරය නාස් මාර්ගයෙන් වෙන් කරනුයේ කාරිලේජමය මෘදු තල්ල මගිනි.
- (3) වක්ත්‍රය සාදන හලාස්ථිය යුගලමය අස්ථියකි.
- (4) සියලුම වක්ත්‍ර අස්ථි තුළ ඇති කෝටරක හිස් කබලේ බර අඩු කරයි.
- (5) යුග වක්‍රය සෑදීමට වක්ත්‍ර ප්‍රදේශයේ කොටසක් සහ කපාලයේ කොටසක් දායක වේ.

31. මානව උර කුඩුව සම්බන්ධව පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද ?

- (1) පර්ශු 12 ක් ඇත.
- (2) 1-7 දක්වා පර්ශු යුගල් සත්‍ය පර්ශු වන අතර 8,9,10 පර්ශු යුගල් උරෝස්ථියට අනියම්ව සම්බන්ධ වේ.
- (3) 1 සහ 2 පර්ශු උරෝස්ථියට සහ උරස් කශේරුකාවලට තදින් සම්බන්ධ වේ.
- (4) උර කුහරය තුළ ඇති හෘදය, පෙනහළු වැනි අවයව ආරක්ෂා කිරීමට උරස් කශේරුකා, පර්ශු සහ උරතලය දායක වේ
- (5) පර්ශුවක හිස උරස් කශේරුකාවේ තීරයක් ප්‍රසාර සමඟ සන්ධානය වේ.

32. ශාකයක කළු පැහැති බීජ (B) දුඹුරු පැහැති බීජ (b) ලක්ෂණයට ප්‍රමුඛ වේ. එම ශාකයෙහි රවුම් බීජ (R) දළ වැටුනු බීජ (r) වලට ප්‍රමුඛ වේ. ලක්ෂණ දෙකම සඳහා විෂමයුග්මක ශාක දෙකක් අතර සිදු කළ මුහුම්කදී දුඹුරු පැහැති, දළ වැටුනු බීජ සහිත ශාක ලැබීමේ සම්භාවිතාව සොයන්න,

(1) $\frac{1}{4}$

(2) $\frac{1}{2}$

(3) $\frac{1}{8}$

(4) $\frac{1}{16}$

(5) $\frac{3}{16}$

33. මෙන්ඩලිය ප්‍රවේණියෙන් අපගමනය වන අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද?

- (1) සම්පූර්ණ ප්‍රමුඛතාවයේදී, විෂමයුග්මක තත්ත්වයේදී F_1 හි රූපාණු දර්ශය, ජනක රූපාණු දර්ශ දෙකටම වඩා වෙනස්වූ අතරමැදි ලක්ෂණයක් පෙන්වයි.
- (2) මානව ABO රුධිර ගණය තීරණය කිරීම සඳහා I^A , I^B සහ i යන ඇලීල තුනම දායක වීම බහුකාර්යතාවයට නිදසුනකි.
- (3) ප්‍රමුඛ අභිභවනය පවතින අවස්ථාවකදී, එක් පර්යක් ඇති ප්‍රමුඛ ඇලීලයක් මගින් වෙනත් පර්යක් ඇති ජානයක ප්‍රකාශනය වෙනස් කිරීම සිදු කරයි.
- (4) බහුජාන ලක්ෂණයක් තීරණය කිරීමට දායකවන ජාන සංඛ්‍යාව මත පදනම්ව ප්‍රජනිතයේ රූපානුදර්ශ සංකලන වෙනස් වන නමුත් ප්‍රවේණි දර්ශ වෙනස් නොවේ.
- (5) DNA අනුක්‍රමයේ ස්ථිර වෙනසක් සිදුවීම නිසා ඇති වන ලක්ෂණ පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ගමන් කිරීම අප්‍රවේණිය ලෙස හැඳින්වේ.

34. ප්‍රවේණිකව විකරණය කළ ආහාර (GM) භාවිතය නිසා ඇති විය හැකි සෞඛ්‍ය ගැටලු සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වන්නේ,

- (1) GM ආහාර පරිභෝජනය නිසා මිනිස් සිරුරේ ජානමය විකෘති ඇතිවන බව ස්ථීරවම තහවුරු කර ඇත.
- (2) සලකුණු ජාන ලෙස භාවිත වන ප්‍රතිජීවක ප්‍රතිරෝධී ජානවල, මිනිසාට වඩා බැක්ටීරියා අතර තිරස් ජාන හුවමාරුව සිදු විය හැක.
- (3) GM බෝගවල පරාග ආශ්වාස කිරීම මගින් ප්‍රතිශක්තිකරණ පද්ධතියට බලපෑමක් ඇති නොවේ.
- (4) rDNA තාක්ෂණයේදී භාවිතා වන ප්‍රතිජීවක රසායනික විකිත්සාවේදී බහුලව භාවිතා වේ.
- (5) GM ආහාර මගින් ආසාත්මිකතා ඇතිවීමේ හැකියාවක් නොමැති බව විද්‍යාත්මකව තහවුරු කර ඇත.

35. පහත ප්‍රකාශ සලකන්න.

- A. ගිනි ගැනීමට පසුව පමණක් බීජ ප්‍රරෝහණය වේ.
- B. උස් වූ තෘණ වැස්මක් තුළ විසිරුණු ශාක පැවතීම.
- C. නෙරු ස්ථරය, වියන් සහ උප වියන් ස්ථරයද, එයට පහලින් පඳුරු සහ විශාල අකාෂ්ඨීය ශාක වලින් යුත් යටි ස්ථරයද ඇත.
- D. පඳුරුවල ගැඹුරු මුල් ඇත.
- E. ප්‍රමුඛ ශාක වැඩි වශයෙන් පතනශීලීය.

ඉහත ලක්ෂණ දරන බියෝම අනුපිළිවෙලින් දැක්වෙනුයේ,

- (1) වැපරාල්, සැවානා, නිවර්තන වනාන්තර, කාන්තාර, සෞම්‍ය කලාපීය පළල් පත්‍ර දරන වනාන්තර
- (2) සැවානා, නිවර්තන වනාන්තර, කාන්තාර, සෞම්‍ය කලාපීය පළල් පත්‍ර දරන වනාන්තර
- (3) සෞම්‍ය කලාපීය පළල් පත්‍ර දරන වනාන්තර, කාන්තාර, නිවර්තන වනාන්තර, වැපරාල්
- (4) කාන්තාර, නිවර්තන වනාන්තර, සැවානා, වැපරාල්, සෞම්‍ය කලාපීය පළල් පත්‍ර දරන වනාන්තර
- (5) වැපරාල්, සැවානා, සෞම්‍ය කලාපීය පළල් පත්‍ර දරන වනාන්තර, නිවර්තන වනාන්තර, කාන්තාර

PAST PAPERS
WIKI

36. නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න

- (1) *Dipterocarpus zeylanicus* ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය විශේෂයකි.
- (2) ලූලා ආගන්තුක විශේෂයකි.
- (3) පුංචි ලේනා අන්තරායට ලක් විය හැකි ජීවියෙකි.
- (4) දුම්බර ගල්පර දිය මැඩියා වනමය නෂ්ට වූ ජීවියෙකි.
- (5) ශ්‍රී ලංකාවේ කැහි බෙල්ලා අවශිෂ්ට විශේෂයකි.

37. මයිකොජලාස්මාවන් සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) සෛල බිත්තියක් සහිත ඉතා කුඩා බැක්ටීරියාවන් වේ.
- (2) බහුරූපී වන අතර ගෝලාකාර සිට සූත්‍රිකාකාර විය හැකිය.
- (3) ස්වායුෂ්වසනය පමණක් සිදු කරයි.
- (4) ප්‍රවේණික ද්‍රව්‍ය ප්‍රෝටීනමය ආවරණයකින් වටවී පවතී.
- (5) පත්‍ර කීඩුවන් හා ශාක දේහය යන දෙකම තුළ ප්‍රජනනය සිදු කරයි.

38. කෘෂි කර්මාන්තයේදී ක්ෂුද්‍රජීවීන් යොදා ගැනීම පිළිබඳ පහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද? / කුමන ඒවාද?

- A. *Pseudomonas* වැනි බැක්ටීරියා මගින් ශාක වර්ධනය වැඩි දියුණු කරන ද්‍රව්‍ය නිපදවයි.
- B. *Anabaena* සහ *Azotobacter* වැනි බැක්ටීරියා ශාක සමඟ සහජීවී වාසය ගෝලීය අණුක නයිට්‍රජන් නිර් කරයි.
- C. සමහර පාංශු බැක්ටීරියා සහ දිලීර මගින් කාබනික අම්ල ප්‍රාචය කර පොස්පරස්වල ද්‍රාව්‍යතාවය වැඩි කරයි.
- D. *Bacillus thuringiensis* මගින් නිපදවන ප්‍රෝටීන ස්ථවික, කෘමීන්ගේ ආහාර මාර්ග පටක ජාරණය කරයි.

(1) A සහ B පමණි.	(2) B සහ C පමණි.
(3) C සහ D පමණි.	(4) A, C සහ D පමණි.
(5) B, C සහ D පමණි.	

39. බැක්ටීරියාවල පෝෂණය සහ ඔක්සිජන් භාවිතය පිළිබඳ නිවැරදි ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ තෝරන්න.

- (1) වෛකල්පික නිර්වායු ජීවීන් ඔක්සිජන් පවතින විටදී පමණක් වර්ධනය වීමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්වයි.
- (2) දම් සල්ෆර් නොවන බැක්ටීරියා කාබන් ප්‍රභවය ලෙස කාබන් ඩයොක්සයිඩ් භාවිතා කරයි.
- (3) *Nitrosomonas* යනු ශක්ති ප්‍රභවය ලෙස අකාබනික රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන රසායනික ස්වයං-පෝෂියෙකි.
- (4) *Clostridium* ශක්තිය නිපදවා ගැනීම සඳහා ස්වායුෂ්වසනය සිදු කරන බැක්ටීරියාවකි.
- (5) *Thiobacillus thiooxidans* යනු රසායනික ස්වයං-පෝෂී බැක්ටීරියාවක් වන අතර කාබන් ප්‍රභවය ලෙස අකාබනික රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරයි.

40. පිළිගත හැකි ප්‍රකාශය කුමක්ද?

- (1) කලල මූලික සෛලවල ප්‍රභවය වනුයේ බලාස්ව කෝෂයේ ඇතුළු සෛල පිඩයි.
- (2) කලල මූලික සෛලවලට එක් ආකාරයක සෛල බවට පමණක් පත් විය හැක.
- (3) කලල මූලික සෛල වගා මාධ්‍යයක සීමිතව ගුණනය වේ.
- (4) කලල මූලික සෛලවලට ස්වයං නව්‍යකරණයට ලක් විය නොහැක.
- (5) ප්‍රේරිත pluripotent මූලික සෛල යනු කලල මූලික සෛල නැවත සැලසුම් කිරීමෙන් ලබා ගන්නා මූලික සෛලයයි.

- අංක 41 සිට 50 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති ප්‍රතිචාර අතුරෙන් එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් හෝ නිවැරදිය. කවර ප්‍රතිචාරය / ප්‍රතිචාර නිවැරදි ද යන්න පළමුවෙන්ම විනිශ්චය කරගන්න. ඉන්පසු නිවැරදි අංකය තෝරන්න.
- (A),(B),(D) යන ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම්(1)
- (A),(C),(D) යන ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම්(2)
- (A) සහ (B) යන ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම්(3)
- (C) සහ (D) යන ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම්.....(4)
- වෙනත් කිසියම් ප්‍රතිචාරයක් හෝ ප්‍රතිචාර සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම්(5)

උපදෙස් සැකෙවින්				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A,B,D නිවැරදිය	A,C,D නිවැරදිය	A,B නිවැරදිය	C,D නිවැරදිය	වෙනත් කිසියම් ප්‍රතිචාරයක් හෝ ප්‍රතිචාර සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදිය

41. C₄ ප්‍රභාසංස්ලේෂණ පථය පිළිබඳ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද?/කුමන ඒවාද?
- (A) කලාප කොපු සෛලවල ඇති හරිතලව තුළ පවතින ග්‍රානා ඉතා හොඳින් වර්ධනය වී ඇති අතර එහි PS-II ක්‍රියාකාරී වේ.
- (B) පත්‍ර මධ්‍ය සෛලවල නිපදවෙන ඔක්සලෝ ඇසිටේට් සෘජුවම කලාප කොපු සෛල තුළට විසරණය වී කැල්ටින් වක්‍රයට ඇතුළු වේ.
- (C) C₄ ශාක පත්‍ර මධ්‍ය සෛලවල රුබිස්කෝ එන්සයිමය අඩංගු නොවන අතර එහිදී මුලින්ම CO₂ තිර කිරීම සිදු වේ.
- (D) C₄ පථය හරහා කලාප කොපු සෛල තුළ CO₂ සාන්ද්‍රණය ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීම මගින් ප්‍රභාශ්වසනය අවම කරයි.
- (E) මැලේට් CO₂ නිදහස් කරමින් නැවත පත්‍ර මධ්‍ය සෛලවලට විසරණය වී PEP පුනර්ජනනය කරයි.
42. සත්‍ය ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ තෝරන්න.
- (A) දේහයක නිරන්තරයෙන් භාවිතා කරනු ලබන අවයව ක්‍රමයෙන් වීශාලව හා ශක්තිමත්ව වැඩෙන අතර භාවිතා නොකරන විට ඒවා පරිභානියට පත් වන බව ධාවින් - වොලස් ප්‍රකාශ කළේය.
- (B) කෘතීම වර්ගීකරණයේදී ජීවීන් අතර පවතින පරිණාමික බන්ධුතා භාවිතයට ගනු ලබන අතර, තවත් ජීවී කාණ්ඩ එක් කර පුළුල් කළ හැකිය.
- (C) සතුන් සංවරණ විධි, ප්‍රජනන විධි සහ රතු රුධිර සෛල ඇති නැති බව අනුව වර්ග කළේ ඇරිස්ටෝටල්ය.
- (D) අධි රාජධානියේ සිට විශේෂය දක්වා යාමේදී තක්සේරුවල සාමාජිකයින් අතර ඇති පොදු ලක්ෂණ සංඛ්‍යාව වැඩිවේ.
- (E) Fungi රාජධානියේ සාමාජිකයින්ගේ සෛල බිත්ති සංඝටකය කෙරවිත්ය.
43. සෛලයක ජල විභවය පිළිබඳ පහත දී ඇති ප්‍රකාශ අතරින් නිවැරදි වන්නේ,
- (A) චිත්තයක් සහිත සෛලයකට ජලය ඇතුළු වීමේදී Ψ_p සඳහා ලබා ගත හැකි උපරිම අගය Ψ_s හි අගයට සමාන වේ.
- (B) අකෘෂ්ඨීය ශාක පටකයක් ජල විභවය වැඩි බාහිර ද්‍රාවණයක ගිල්වූ විට එයින් ජලය පිටවේ.
- (C) සෛලයක් පූර්ණ ශුන්‍යතාවයට පැමිණිවිට එහි ජල විභවය 0 MPa වේ.
- (D) ජලය ඉවත් වීම හේතුවෙන් විශුන්‍ය වූ සෛලයක $\Psi = \Psi_s$ වේ.
- (E) සංශුද්ධ ජලයේ ද්‍රාව්‍ය විභවය 0 MPa ට වඩා වැඩිය.

44. පහත සඳහන් එන්සයිම අතරින් ප්‍රෝටීන ජීර්ණයට දායක වන ආන්ත්‍රික යුෂයේ පමණක්ම දක්නට ලැබෙන එන්සයිම වන්නේ මොනවාද?
- (A) ඩයිපෙප්ටිඩේස් (B) ඇමයිනෝපෙප්ටිඩේස්
(C) ප්‍රිප්සින් (D) කාබොක්සිපෙප්ටිඩේස්
(E) කයිමොට්‍රිප්සින්.
45. නිරෝගී පුද්ගලයෙකුගේ මුත්‍රා සෑදීමේ ක්‍රියාවලියේදී ඉවර්කා පෙරණයට එකතුවන සංඝටකය / සංඝටක වන්නේ?
- (A) ග්ලූකෝස් (B) ඇමයිනෝ අම්ල
(C) ඇල්බියුමින් (D) විටමින්
(E) නියුට්‍රොජිල
46. බාහිර සැකිල්ලක් දක්නට ලැබෙන සත්ත්ව කණ්ඩායම/ කණ්ඩායම් වන්නේ,
- (A) ආත්‍රපෝඩාවන් (B) මොලස්කාවන්
(C) එකයිනොඩමේටාවන් (D) ඇතෑම් උරගයින්
(E) පක්ෂීන්
47. වෛද්‍ය විද්‍යාවේදී DNA අනුක්‍රම නිර්ණයේ භාවිතයක් වන්නේ,
- (A) නිරෝගී පුද්ගලයෙකු ප්‍රවේණික ආබාධ සඳහා වාහකයෙකුද යන්න අනාවරණය කර ගැනීමට
(B) පොලිපෙප්ටයිඩයක් සඳහා කේතනය වන ජානවල පිහිටීම සොයා ගැනීමට
(C) පිළිකා රෝග විනිශ්චයේදී
(D) හූණයක කලල බන්ධයෙන් විසංගත කල DNA මගින් ප්‍රවේණික ආබාධ විනිශ්චයට
(E) DNA අනුක්‍රමය ඔස්සේ ඇමයිනෝ අම්ල අනුක්‍රමය අවබෝධ කර ගැනීමට
48. ජෛව විවිධත්වයේ පාරිසරික සේවා වටිනාකම් / වටිනාකම් වනුයේ,
- (A) ස්වභාවික ආපදාවකට පෙර සතුන් ප්‍රතික්‍රියා කරන ආකාරය දැන ගැනීමට
(B) ශාක විශේෂ විසි අටක් පමණ බෞද්ධයින්ට පූජනීය වේ.
(C) අත්‍යවශ්‍ය පෝෂණ වක්‍ර පවත්වා ගැනීම.
(D) ජලය පිරිසිදු කිරීම.
(E) බාධාවන්ට ලක් නොවුනු ස්ථානවල ස්වභාවික හු දර්ශන නැරඹීම.
49. නයිට්‍රජන් චක්‍රය හා සම්බන්ධ ක්‍රියාවලි සඳහා දායක වන ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් පිළිබඳ නිවැරදි වන්නේ,
- (A) ඇමෝනිකරණයේදී ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ප්‍රාච්‍ය කරන බහි:සෛලීය එන්සයිම මගින් ප්‍රෝටීන, ඇමයිනෝ අම්ල බවට විශෝජනය වේ.
(B) ජල හරිත පසෙහි ඔක්සිජන් සීමිත බැවින් නයිට්‍රිකරණය නිරන්තරයෙන් සිදු වේ.
(C) *Nitrobacter* මගින් නයිට්‍රයිට්, නයිට්‍රේට් බවට ඔක්සිකරණය වේ.
(D) තෙත පසේදී ඇමෝනියා ජලයේ ද්‍රාව්‍ය ගතවීමෙන් ඇමෝනියම් අයන බවට පත් වේ.
(E) *Anabaena* රනිල ශාක මූල ගැටිති තුළ ජෛව ප්‍රයෝජ්‍ය ආකාරයට නයිට්‍රජන් තිර කරයි.
50. ආහාර පරික්ෂණයට අදාළ මූලික මූලධර්ම වනුයේ,
- (A) ආහාරයේ සිටින ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් විනාශ කිරීම.
(B) ආහාරයට ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ඇතුළු වීම වැළැක්වීම.
(C) විකිරණ භාවිතා කිරීම.
(D) ආහාරයේ සිටින ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගේ වර්ධනය හා ක්‍රියාකාරිත්වය වැළැක්වීම.
(E) ප්‍රභූ දෘම වියළීම.

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

மத்திய மாகாண கல்வித் திணைக்களம்

DEPARTMENT OF EDUCATION - CENTRAL PROVINCE

අ.පො.ස.(උ/පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2026

පීට් විද්‍යාව II

09

S

II

13 ශ්‍රේණිය

පැය තුනයි

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

විභාග අංකය

උපදෙස්. * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය A සහ B යනුවෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත වන අතර කොටස් දෙකටම නියමිත කාලය පැය තුනකි.

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

- ප්‍රශ්න හතරටම පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේම සපයන්න.
- පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතුය. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවීමට ප්‍රමාණවත් බවද දීර්ඝ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බවද සලකන්න.

B කොටස - රචනා

- ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A සහ B කොටස් එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වන සේ A කොටස උඩින් තිබෙන පරිදි අමුණා භාර දෙන්න.
- ප්‍රශ්න පත්‍රයේ B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
එකතුව		

අවසාන ලකුණ

ඉලක්කමින්	
අකුරින්	

පීට් විද්‍යාව II

දෙවන පිටුව බලන්න

A - කොටස - ව්‍යුහගත රචනා
සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු මෙම පත්‍රයේම සපයන්න.
(එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 100 කි.)

01. (A)

i. පහත සඳහන් එක් එක් ආකාරය දරන ව්‍යුහමය පොලිසැකරයිඩයක් බැගින් නම් කරන්න.

a. රේඛීය ආකාරය -

b. ඝෛතය වූ ආකාරය -

ii. පහත සඳහන් එක් එක් කාබනික සංයෝගයෙහි තැනුම් ඒකක නම් කරන්න.

a. කයිටින් -

b. ඉනියුලින් -

c. ට්‍රයිඒසයිල්ග්ලිසරෝල් -

d. පෙප්සින් -

e. m RNA -

iii. ජීවීන් සතු ජාන මගින් කුමන විශේෂිත ලක්ෂණ පාලනය කරයිද?

.....

.....

.....

iv. ජීවීන්ට අණුක මට්ටමේ සිට ජෛව ගෝලය දක්වා ක්‍රමවත්වත් හා සංවිධානයක් පැවතීමේ වැදගත්කම කුමක්ද?

.....

.....

v. ප්‍රෝටීනවල වාතූර්ථ ව්‍යුහයේ පවතින ප්‍රධාන අන්තර් ක්‍රියා මොනවාද?

.....

.....

(B)

i.

ඉහත ඉන්ද්‍රයිකාව කුමක්ද?

.....

ii. a) ඉහත සඳහන් ඉන්ද්‍රයිකාව සෛල ජලාස්මය තුළ ස්ථානගත වී ඇත්තේ කුමන ඉන්ද්‍රයිකාවට සම්පවද ?

.....

b) ඉහත (ii) a හි සඳහන් කළ ඉන්ද්‍රියිකාව සහ ඉහත රූපයේ දැක්වෙන ඉන්ද්‍රියිකාව අතර පවතින සම්බන්ධය කුමක්ද?

.....

.....

iii. ජලාස්ම පටලයේ ප්‍රතිග්‍රාහක අණු ලෙස ක්‍රියා කරන ප්‍රෝටීන, අන්තර් ක්‍රියා කරන වීශිෂ්ට පෙප්ටරසායනික ද්‍රව්‍ය තුනක් නම් කරන්න.

.....

.....

.....

iv. සත්ත්ව දේහයේ පහත සඳහන් එක් එක් ස්ථානවල පවතින සෛල සන්ධි ආකාරය නම් කරන්න.

හෘත් පේශි	-	
සමී අපිච්ඡදය	-	
සත්ත්ව කලල	-	
පේශි පටකය	-	

v. සෛලීය නිර්වායු ශ්වසනයට දායක වන නියුක්ලියෝටයිඩ දෙකක් නම් කරන්න.

.....

.....

(C)

i. උෂ්ණයේ අන්ත කලාව I සහ අන්ත කලාව II අතර පවතින සමානකමක් සහ වෙනස්කමක් සඳහන් කරන්න.

සමානකම -

අසමානකම -

.....

ii. ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ට එරෙහිව භාවිතා කරන ඖෂධ අයත් වන්නේ කුමන එන්සයිම නිෂේධක ආකාරයටද?

.....

iii. a) සෘජුවම ප්‍රභාසංස්ලේෂණයේ ආලෝක ප්‍රතික්‍රියාවට සම්බන්ධ වන ප්‍රධාන වර්ණකය කුමක්ද?

.....

b) ප්‍රභාසංස්ලේෂණයේ වක්‍රීය ඉලෙක්ට්‍රෝන ගලනයේදී ප්‍රභා පද්ධති I හි සිදුවන ක්‍රියාවලිය කුමක්ද?

.....

.....

c) සෛලීය ස්වායු ශ්වසනයේදී දේහයේ ක්‍රියාකාරී සෛල හැර අනෙකුත් සෛලවල එක් ශ්ලූකෝස් අණුවකින් ATP 30ක් නිපදවීමට හේතුව කුමක්ද?

.....

.....

.....

iv. a) ස්වභාවික වරණයේ බලපෑම මගින් ප්‍රථම සෛලය බිහි වූවා සේ සැලකෙන ප්‍රධාන පියවර හතර ලියන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

b) ඩාවින් වොලස්ගේ ස්වභාවික වරණ ක්‍රියාවලියට අයත් නිරීක්ෂණයන් ලියන්න.

.....

.....

v. පහත සඳහන් ප්‍රොටිස්ටාවන් තුළ හමුවන ප්‍රභාසංස්ලේෂණ වර්ණක ඉදිරියෙන් (✓) සලකුණු යොදන්න.

	ක්ලොරොෆිල් a	ක්ලොරොෆිල් c	ක්ලෝරොෆිල් d
<i>Gelidium</i>			
<i>Sargassum</i>			
Diatoms			

02. (A)

i. සනාල ශාක කාණ්ඩ දෙකකට බෙදීම සඳහා යොදාගෙන ඇති පදනම කුමක්ද?

.....

ii. බීජ ශාකවල වැදගත් ලක්ෂණ තුනක් ලියන්න

.....

.....

.....

iii. පහත සඳහන් ජීවීන් යොදාගෙන දෙබෙදුම් සුවිය සම්පූර්ණ කරන්න.

Agaricus, *Saccharomyces*, *Mucor*, *Penicillium*, *Chytridium*

1. කශිකාධර වල බීජානු සාදයි
කශිකාධර වල බීජානු නොසාදයි

.....

.....

2. ඒක සෛලික වේ
බහු සෛලික වේ

.....

.....

3. අලිංගික ප්‍රජනනයේදී බහිර්ජනය බීජානු නිපදවයි
අලිංගික ප්‍රජනනයේදී බහිර්ජනය බීජානු නිපදවන්නේ නැත

.....

.....

4. ද්වි න්‍යෂ්ටික දිලීර ජාලය ප්‍රමුඛය
ද්වි න්‍යෂ්ටික දිලීර ජාලය ප්‍රමුඛ නොවේ.

.....

.....

iv. දේහ ඛින්නිය සහ නාල පාද හැර ශ්වසනය සඳහා එකයිනොඩමේටාවන් භාවිතා කරන ශ්වසන ව්‍යුහ මොනවාද?

.....

.....

B)i.

a) සනාල ශාකවල පුරක පටකයේ හමුවන අජීවී සෛල ආකාර දෙක නම් කරන්න.

.....

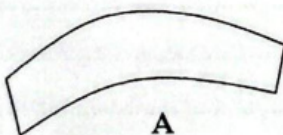
.....

b) ඔබ ඉහත a) හි දැක්වූ සෛල අතර පවතින ව්‍යුහමය වෙනස්කමක් සඳහන් කරන්න

.....

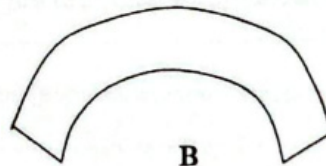
.....

ii. සුත්‍රෝස් ද්‍රාවණයක ගිල්වා සමතුලිත වීමට ඉඩ හැර ලබා ගත් *Alocasia* පත්‍ර වෘත්ත කැබැල්ලක් පහත B රූපයේ දැක්වේ.

A

මුල් අවස්ථාව

B

සමතුලිත වූ පසු

a) B වල චක්‍රතා කෝණයේ වෙනසට හේතුව කුමක්ද?

.....

.....

b) මෙම අවස්ථාවේ බාහිර ද්‍රාවණය කවර නමකින් හඳුන්වයිද?

.....

c) සමතුලිත වීම සඳහා *Alocasia* වෘත්ත කැබැල්ල කොපමණ කාලයක් සුත්‍රෝස් ද්‍රාවණයේ ගිල්වා තැබිය යුතුද?

.....

iii. එක් විශේෂයකට වාසි සැලසෙන, අනෙක් විශේෂයට හානි සිදුවන වෙනස් විශේෂ දෙකක් අතර ඇති සමීප සම්බන්ධතාව සඳහා උදාහරණයක් ලියන්න.

.....

iv.

a) ළපටි පත්‍රවල හරිතක්ෂය සඳහා බලපාන අධිමාත්‍ර මූලද්‍රව්‍ය කුමක්ද?

.....

b) ශාකවල පරාග විකසනය උත්තේජනය කරන ශාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය ලියන්න.

.....

v.

a) ශාකවල ප්‍රභාදායකතාවය නිශාමනය කරන වැදගත්ම වර්ණ මොනවාද?

b) සපුෂ්ප ශාකවල පරාග නාලය අනුද්වාරයෙන් ඇතුළු වී ශුක්‍රාණු දෙක කලල කෝෂයට මුදා හැරීමෙන් පසු සිදුවන ක්‍රියාවලිය සඳහන් කරන්න.

C)

i. සත්ත්ව සදෘශ පෝෂණයේ ප්‍රධාන පියවර සඳහන් කරන්න.

ii. මිනිසාගේ අක්මාවේ සංචිත කරන විටමින සහ මූලද්‍රව්‍ය ලියන්න

• විටමින

• මූලද්‍රව්‍ය

iii. a) වසා ගැටිත්තක් සමන්විත වන්නේ මොනවායින්ද?

b) වසා වාහිනි තුළින් වසා තරලය චලනය වන්නේ කෙසේද?

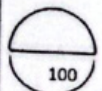
iv. පටක භානියකදී සිදුවන රුධිර කැටි ගැසීමේ ක්‍රියාවලියට දායක වන ප්‍රෝටීන ආකාර දෙකක් සඳහන් කරන්න.

v. (a) රුධිර කැටි ගැසීම වළක්වන හෙපැරින් නිපදවන සෛල වර්ගය සඳහන් කරන්න.

(b) හෙපැරින්වලට අමතරව එම සෛල නිපදවන වෙනත් සංඝටකයක් ලියා එහි කෘත්‍යයන් දෙකක් ලියන්න.

සංඝටකය -

කෘත්‍යය -

03. (A)

i. පහත සඳහන් ස්වසන ව්‍යුහ දක්නට ලැබෙන අපෘෂ්ඨවංශී ජීවියෙක් බැගින් සඳහන් කරන්න.

a. අභ්‍යන්තර ජලක්ලෝම -

b. ස්වාසනාල පද්ධතිය -

ii. බහිස්‍රාවී ව්‍යුහ සම්බන්ධයෙන් පහත දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ව්‍යුහයේ ලක්ෂණ	ව්‍යුහයේ නම	දක්නට ලැබෙන ජීවී වංශය
a. පැතිරී ඇති, අන්ධව අවසන් වන අන්තයක් සහිත, රුධිර වසා තුළ ගිලුණු නාලිකා		
b. බහු සෛලික එක් අන්තයක් සිලෝමයට, අනෙක් අන්තය බාහිරයට විවෘත, නාලාකාර ව්‍යුහ		

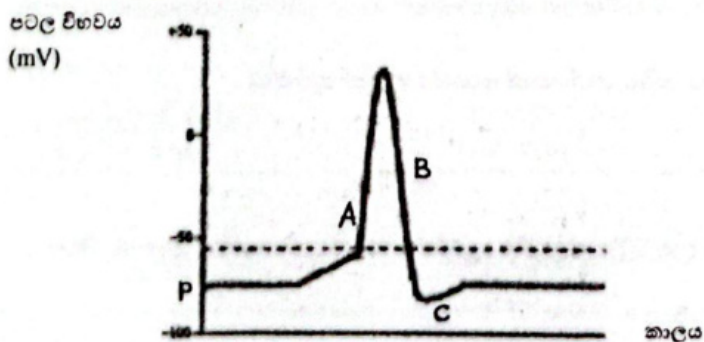
iii. මිනිසාගේ ප්‍රත්‍යානුවේගී ස්නායු පද්ධතිය මගින් ක්‍රියාවලී උත්තේජනය කරන ආහාර ජීර්ණ පද්ධතියේ අවයව දෙකක් සඳහන් කරන්න.

.....

iv. සංවේදක ප්‍රතිග්‍රාහකවල සංවේදක අනුවර්තනය යනු කුමක්ද?

.....

v. පහත දී ඇත්තේ ස්නායු ආවේග සන්නයනයට අදාළ ප්‍රස්ථාරයකි.

a) ප්‍රස්ථාරයට අනුව A, B, C යනු ක්‍රියා විභවයක අවධි වේ. ඒවා නම් කරන්න.

- A -
- B -
- C -

b) C අවධිය ඇති විටට හේතුව කුමක්ද?

.....

.....

.....

c) P අක්ෂරයෙන් නිරූපනය වන විභවය කුමක්ද? එහි දර්ශීය අගය සඳහන් කරන්න.

- P -
- දර්ශීය අගය -

(B)

i. මිනිස් සම මදක්නට ලැබෙන පහත සඳහන් ප්‍රතිග්‍රාහක සංවේදී වන්නේ කුමන උත්තේජ සඳහාද?

- a. මිස්තර් දේහානු -
- b. මර්කල් මඩල -

ii. a) මානව කණේ ශ්‍රවණ අස්ථිකා තුන කර්ණපටහා පටලයේ සිට අනුපිළිවෙලින් ලියන්න.

.....

b) ශ්‍රවණ අස්ථිකා මගින් ශ්‍රවණයේදී ඉටු කරනු ලබන කාර්යය සඳහන් කරන්න.

.....

.....

iii. a) මිනිසාගේ සාමාන්‍ය රුධිර ග්ලූකෝස් මට්ටම කුමක්ද?

- b) වෘක්ක නාලිකාවේදී ග්ලූකෝස් ප්‍රතිශෝෂණය වන ස්ථානය සහ ආකාරය සඳහන් කරන්න.
- ස්ථානය -
 - ආකාරය -

iv. a) අක්මාවේදී හෝමෝන අක්‍රිය කිරීම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්ද?

.....

.....

b) අක්මාවේදී සංස්ලේෂණය වන රුධිර ප්ලාස්ම ප්‍රෝටීනයක් සඳහන් කර එහි කාර්යය ලියන්න.

- ප්‍රෝටීනය -
- කාර්යය -

v. a) බාහිර සංස්ලේෂණය පෙන්වන භෞමික වාසි සත්ත්ව වර්ගයක් නම් කරන්න.

.....

- b) අභ්‍යන්තර සංසේචනය පෙන්වන සත්ත්වයින්ගේ සංසේචන ඩිමින වල ඩිමින කවචයේ සහ අභ්‍යන්තර පටලවල ප්‍රධාන කාර්යය කුමක්ද?

(C)

- i. a) ස්ත්‍රීන්ගේ ආර්තවහරණය යනු කුමක්ද?

- b) ආර්තවහරණය සිදුවන කාලය සඳහන් කරන්න.

- c) ආර්තවහරණයට හේතුව කුමක්ද?

- ii. හුණයට සම්බන්ධ පෙකණිවැලේ O_2 උෂ්ණ රුධිරය හුණයේ සිට කලල බන්ධයට පරිවහනය කරන වාහිනිය කුමක්ද?

- iii. a) කංකාල පේශි සංකෝචනයට දායක වන වාලක ප්‍රෝටීනය කුමක්ද?

- b) බන්ධනියක් මගින් එක් අස්ථියක් ඒ බන්ධනිය මගින් තැනුණු මුදුව තුළ වෙනත් අස්ථියකට ආසන්නව රඳවා ගෙන එම රඳවා ගත් අස්ථිය භ්‍රමණය වීම සිදුවන සන්ධි වර්ගය කුමක්ද?

- iv. මෙන්ඩල්ගේ ආවේණික පිළිබඳ දෙවන නියමය වර්තමානයේ වලංගු වන අවස්ථා දෙක මොනවාද?

- v. a) ජාන ප්‍රතිබද්ධයකදී ප්‍රතිසංයෝජිත ජනිතයින් අඩු සංඛ්‍යාවකින් ප්‍රතිපල වීමට හේතුව කුමක්ද?

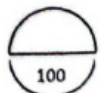
- b) මල්වල වර්ණය, බීජවල වර්ණය හා බීජවල හැඩය සලකමින් සිදු කරන පහත ත්‍රි අංග මුහුම සලකන්න.

කහ පැහැති මල් - Y
සුදු පැහැති මල් - y

කළු පැහැති බීජ - B
දුඹුරු පැහැති බීජ - b

රවුම බීජ - R
හැකිළු බීජ - r

$YyBbRr \times yybbrr$ මුහුමෙන් ප්‍රතිඵල වන සුදු පැහැති මල් දරණ, කළු පැහැති සහ රවුම බීජ යන ලක්ෂණ දෙකටම වීමේ යුග්මක ජනිතයෙකු ලැබීමේ සම්භාවිතාව සොයන්න.

100

04. (A)

i) a) c DNA පුස්තකාලවල අඩංගු වන්නේ කුමක්ද?

.....

b) ජාන තුවක්කුව භාවිතය DNA සෛලය තුළට පරිණාමනය කරන්නේ කෙසේද?

.....

ii. a) පෛච සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ කාට්ටිනා ගිවිසුමෙහි අරමුණ සඳහන් කරන්න.

.....

b) ප්‍රවේණිකව විකරණය කළ ජීවීන්ගෙන් නිපදවනු ලැබූ ප්‍රථමයෙන් අනුමත කළ එන්සයිමය කුමක්ද?

.....

iii. a) ආහාර දාමයක පෝෂි මට්ටම් ගණන හතරක් හෝ පහකට සීමා වේ. මෙයට හේතුව කුමක්ද?

.....

b) පාරිසරික පිරමිඩයේ ඉහළට යත්ම ජීවීන්ගේ ශරීර ප්‍රමාණයේ විශාලත්වයට කුමක් සිදුවේද?

.....

iv. a) පාර්වියෙහි ඇති විශාලතම බියෝමයේ සුලභව හමුවන ක්ෂීරපායී සතෙකු නම් කරන්න.

.....

b) තලාව තෘණභූමි හමුවන ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික කලාපයක් ලියන්න.

.....

v. a) ශ්‍රී ලංකාවේ පහත සඳහන් පරිසර පද්ධතිවල හමුවන ශාකයකට උදාහරණයක් බැගින් ලියන්න.

a. නිවර්තන කටු කැලෑ -

b. කඳුකර වනාන්තර -

c. නිවර්තන වියළි මිශ්‍ර සදාහරිත වනාන්තර -

d. නිවර්තන තෙත් පහත රට වැසි වනාන්තර -

(B) i. පෛච විවිධත්වයේ වටිනාකම් තුනක් ලියන්න.

.....

ii. ශ්‍රී ලංකාවේ හමුවන දේශීය විශේෂයක්, අවශිෂ්ඨ විශේෂයක් සහ ධජයධාරී විශේෂයක් ලියන්න.

- දේශීය විශේෂය -
- අවශිෂ්ඨ විශේෂය -
- ධජයධාරී විශේෂය -

iii. a) කැප්සිඩය නිර්මාණය වී ඇති ආකාරය අනුව වයිරසවල මූලික සමමිති ආකාර දෙක ලියන්න.

b) වයිරසවල ගුණනය වන්නේ කෙසේද?

iv. පහත සඳහන් තත්ත්ව යටතේදී ජීවානුභරණය සඳහා භාවිතා කරන උපකරණය ලියන්න.

- a. 170°C උෂ්ණත්වයේ පැය 2 පමණ තැබීම -
- b. 121°C උෂ්ණත්වයේ වායුගෝලීය 1 ක -
පීඩනයක මිනිත්තු 15 ක් තැබීම.

v. බහිෂ්ඨලක ආකාර තුනක් නම් කරන්න.

(C)

i. විසිතුරු මත්ස්‍යයින්ට ඇතිවන පහත රෝග සඳහා හේතු වන රෝග කාරක කාණ්ඩය ලියන්න.

කොලම්නාරියස් -

ට්‍රයිකොඩිනෝසිස් -

ii. මදුරු ගහනය පාලනය සඳහා පරිසර කළමනාකරණය ඉතා වැදගත් වේ. ඒ සඳහා ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමද භාවිතා කළ හැක. මෙහිදී ජල සංචිතවලට හඳුන්වා දිය හැකි මත්ස්‍යයින් තුන් දෙනෙකු ලියන්න.

iii. මානව ගෙනෝම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණු තුනක් සඳහන් කරන්න.

iv. මූලික සෛල ආකාර දෙක මොනවාද?

v. පසු අස්වනු හානිය පූර්ව ලෙස වර්ග කළ හැකි ආකාර තුනක් සඳහන් කරන්න.

අ.පො.ස.(උ.පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2026

ජීව විද්‍යාව II

09

S

II

13 ශ්‍රේණිය

උපදෙස් - * ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
 අවශ්‍ය තැන්හිදී නම් කරන ලද පැහැදිලි රූප සටහන් දෙන්න.
 (එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 150 කි)

B කොටස - රචනා

05. a) එන්සයිම ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණය විස්තර කරන්න.
 b) අණුක ඔක්සිජන් නොමැති විට සෛලයක් තුළ ග්ලූකෝස් බිඳ දැමීමේ ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කරන්න.
06. a) පත්‍ර මධ්‍යයට ශෛලම ඔස්සේ පැමිණ ඇති ජලය වායුගෝලයට ඉවත්වන ප්‍රධාන ක්‍රමය පැහැදිලි කරන්න.
 b) ශාක වල හමුවන විවිධ පෝෂණ ආකාර කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
07. a) මානව හෘත් සන්නායක පද්ධතිය මගින් හෘත් වක්‍රය යාමනය වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
 b) රුධිරයේ ශ්වසන වායු පරිවහනය වන ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
08. a) මිනිසාගේ ආස්‍රැති විධාන ක්‍රියාවලිය විස්තර කරන්න.
 b) සමතුලිතතාවයේදී මානව කනේ කාර්යභාරය සාකච්ඡා කරන්න.
09. a) වර්ණදේහ ව්‍යුහයේ වෙනස්වීම් නිසා හටගන්නා විකෘති විස්තර කරන්න.
 b) ව්‍යාධිජනකයින් සතු ධූලකජනකතාව විස්තර කරන්න.
10. පහත සඳහන් ඒවා පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.
 (a) මැමෙලියා වර්ගය
 (b) සහ ප්‍රමුඛතාව
 (c) ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය

ජීව විද්‍යාව - 1 කොටස

පිළිතුරු පත්‍රය

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
1	1	11	4	21	2	31	2	41	4
2	3	12	2	22	4	32	4	42	4
3	1	13	1	23	5	33	3	43	2
4	4	14	3	24	3	34	2	44	3
5	3	15	4	25	1	35	1	45	1
6	2	16	5	26	3	36	3	46	1
7	3	17	2	27	3	37	2	47	2
8	5	18	3	28	2	38	4	48	4
9	4	19	2	29	1	39	3	49	2
10	5	20	1	30	5	40	1	50	1

A - කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු මෙම පත්‍රයේම සපයන්න.
(එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 100 කි.)

01. (A)

i. පහත සඳහන් එක් එක් ආකාරය දරන ව්‍යුහමය පොලිසැකරයිඩයක් බැගින් නම් කරන්න.

- * a. රේඛීය ආකාරය - ග්ලයිසරොස් x 2
b. ශාඛනය වූ ආකාරය - ග්ලයිසරොස්

ii. පහත සඳහන් එක් එක් කාබනික සංයෝගයෙහි තැනුම් ඒකක නම් කරන්න.

- a. කයිටින් - ග්ලුකොසැමීන්
b. ඉනියුලීන් - ෆ්රක්ටෝස්
c. ට්‍රයිපොසයිල්ග්ලිසරෝල් - ග්ලිසරෝල් + වේද අම්ල අතු 3
d. පෙප්ටීන් - ඇමයිනෝ අම්ල
e. m RNA - රිබොනියුක්ලියෝටයිඩ x 5

iii. පීටින් සතු පාන මගින් කුමක් ශ්‍රේණිකරණය කරයිද?

- කාශන විද්‍යාත්මක
• රූප විද්‍යාත්මක
• වර්ණාත්මක x 3

iv. පීටින්ට අණුක මට්ටමේ සිට ජෛව ගෝලය දක්වා ක්‍රමවත්වත් හා සංවිධානයක් පැවතීමේ වැදගත්කම කුමක්ද?

- ග්ලයිසරොස් විද්‍යාත්මක ක්‍රියාවන්ගේ කාර්යක්ෂමතාව
ඉන්ද්‍රියාත්මක ගැහිවීම x 1

v. ප්‍රෝටීනවල වාතූර්ව ව්‍යුහයේ පවතින ප්‍රධාන අන්තර් ක්‍රියා මොනවාද?

- අන්තර් අණුක අන්තර් ක්‍රියා
අන්තර් අණුක අන්තර් ක්‍රියා x 2

(B)

i.

ඉහත ඉන්ද්‍රියාත්මක කුමක්ද?

- ග්ලයිසරොස් විද්‍යාත්මක x 1

ii. a) ඉහත සඳහන් ඉන්ද්‍රියාත්මක සෛල ප්ලාස්මය තුළ ස්ථානගත වී ඇත්තේ කුමන ඉන්ද්‍රියාත්මක සම්පවද?

- අන්තර් අණුක අන්තර් ක්‍රියා x 1

b) (ii) a හි සඳහන් කළ ඉන්ද්‍රියකාව සහ ඉහත රූපයේ දැක්වෙන ඉන්ද්‍රියකාව අතර පවතින

සම්බන්ධය කුමක්ද?

අනිත්‍ය ජලාස්වය ජාලිකාව මගින් නිපදවන ශ්වසනය
දායකයා ගොල්ලි දවසරනයේ සිත් මුහුණතට ලබාදීම $\times 1$

iii. ජලාස්ම පටලයේ ප්‍රතිග්‍රාහක අණු ලෙස ක්‍රියා කරන ප්‍රෝටීන, අන්තර් ක්‍රියා කරන විශිෂ්ට පෙප්ටි
රසායනික ද්‍රව්‍ය තුනක් නම් කරන්න.

කොර්බෝන
සෝනියා සර්වෝලන
ප්‍රතිග්‍රාහකයා හේවින $\times 3$

iv. සත්ත්ව දේහයේ පහත සඳහන් එක් එක් ස්ථානවල පවතින සෛල සන්ධි ආකාරය නම් කරන්න.

හාන් පේශි - නිදැස් / සන්තිවේදන සන්ධි
සමී අපිච්ඡදය - නිදැස් සන්ධි
සත්ත්ව කලල - නිදැස් / සන්තිවේදන සන්ධි
පේශි පටකය - බෙස්මොසෝම / නැංගරම් සන්ධි $\times 4$

v. සෛලීය නිර්වායු ශ්වසනයට දායක වන නියුක්ලියෝටයිඩ දෙකක් නම් කරන්න.

ATP
NADH $\times 2$

(C)

i. ලානනයේ අන්ත කලාව I සහ අන්ත කලාව II අතර පවතින සමානකමක් සහ වෙනස්කමක් සඳහන්
කරන්න.

සමානකම - නැග්ට් ආවරණය සැදීම / නැග්ට්කාව යළි පෙට්ට / තර්කව බිඳ දැමීම /
අසමානකම - අන්තකලාව I දී ඒකගුණ දුර්ගත නැග්ට් 2 ක් ද
අන්තකලාව II දී ඒකගුණ දුර්ගත නැග්ට් 4 ක් ද $\times 2$

ii. ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ට එරෙහිව භාවිතා කරන ඖෂධ අයත් වන්නේ කුමන ^{ප්‍රතිජීවී} නිෂේධක ආකාරයටද?

(තරගකාරී) ප්‍රතිජීවී නිෂේධක $\times 1$

iii. a) සාප්‍රවම ප්‍රභාසංස්ලේෂණයේ ආලෝක ප්‍රතික්‍රියාවට සම්බන්ධ වන ප්‍රධාන වර්ණකය කුමක්ද?

ක්ලොරොෆිල් a $\times 1$

b) ප්‍රභාසංස්ලේෂණයේ වක්‍රීය ඉලෙක්ට්‍රෝන ගලනයේදී ප්‍රභා පද්ධති I හි සිදුවන ක්‍රියාවලිය කුමක්ද?

ප්‍රභා දීදීර්ශනයට ලක් වූ ට්‍රලෙක්ට්‍රෝන වෙනත් චක්‍රීය
ට්‍රලෙක්ට්‍රෝන ප්‍රධාන භරතා ගමන් කර ATP සෑදීම $\times 1$

c) සෛලීය ^{ශ්වසන} ශ්වසනයේදී දේහයේ ක්‍රියාකාරී සෛල හැර අනෙකුත් සෛලවල එක් ශ්ලැකෝස්
අණුවකින් ATP 30 ක් නිපදවීමට හේතුව කුමක්ද?

ATP අණු 2 ක් ගොඩා ගෙන NADH අණු 2 ක්
සෛලයේ සිට සෛලයෙන් පිටතට පරිවහනය වීම හේතු වීම
පරිවහනයට භාවිත වීම. $\times 1$

iv. දේහ බිත්තිය සහ නාල පාද හැර ශ්වසනය සඳහා එකයිනොඩමේටාවන් භාවිතා කරන ශ්වසන ව්‍යුහ මොනවාද?

ශ්වසන රුක්

ප්ලාෂ්ට

× 2

B)i.

a) සනාල ශාකවල පුරක පටකයේ හමුවන අපිච් සෛල ආකාර දෙක නම් කරන්න.

(දෘශ්‍යශීලී) තනිතුරු සෛල

උපරි සෛල

× 2

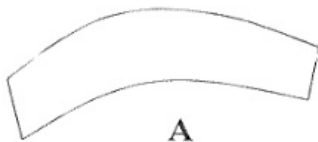
b) ඔබ ඉහත a) හි දැක්වූ සෛල අතර පවතින ව්‍යුහමය වෙනස්කමක් සඳහන් කරන්න

තනිතුරු සෛල - දිගැති, භිභිත්, දෙකෙලෙවර උළු හැඩය

උපරි සෛල - කෙටි, චලන, අක්‍රමවත් හැඩය

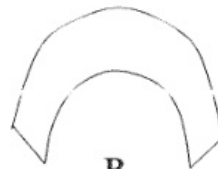
× 1

ii. සුක්‍රෝස් ද්‍රාවණයක ගිල්වා සමතුලිත වීමට ඉඩ හැර ලබා ගත් *Alocasia* පත්‍ර වෘත්ත කැබැල්ලක් පහත B රූපයේ දැක්වේ.

A

මුල් අවස්ථාව

B

සමතුලිත වූ පසු

a) B වල වක්‍රතා කෝණයේ වෙනසට හේතුව කුමක්ද?

බාහිර ද්‍රාවණයේ ස්ව *Alocasia* වෘත්ත සෛල මට්ටම

ඒලය ආසුනියෙන් ඇතුළු වීම / අන්තරාසුනිය

× 1

b) මෙම අවස්ථාවේ බාහිර ද්‍රාවණය කවර නමකින් හඳුන්වයිද?

උපරිකාරණ

× 1

c) සමතුලිත වීම සඳහා *Alocasia* වෘත්ත කැබැල්ල කොපමණ කාලයක් සුක්‍රෝස් ද්‍රාවණයේ ගිල්වා තැබිය යුතුද?

උයන් පමණ

× 1

iii. එක් විශේෂයකට වාසි සැලසෙන, අනෙක් විශේෂයට හානි සිදුවන වෙනස් විශේෂ දෙකක් අතර ඇති සමීප සම්බන්ධතාව සඳහා උදාහරණයක් ලියන්න.

Cuscuta සහ බාරක ශාක / *Loranthus* සහ බාරක ශාකය

× 1

iv.

a) ළපටි පත්‍රවල හරිතකම්පය සඳහා බලපාන අධිමාත්‍ර මූලද්‍රව්‍ය කුමක්ද?

5

× 1

b) ශාකවල පරාග විකසනය උත්තේජනය කරන ශාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය ලියන්න.

ගිබරේන්

× 1

v.

a) ශාකවල ප්‍රභාශ්‍රප්‍රභවනය නියාමනය කරන වැදගත්ම වර්ණ මොනවාද?

නිල් , රතු

x 1

b) සපුෂ්ප ශාකවල පරාග නාලය අනුද්වාරයෙන් ඇතුළු වී ශුක්‍රාණු දෙක කලල කෝෂයට මුදා හැරීමෙන් පසු සිදුවන ක්‍රියාවලිය සඳහන් කරන්න.

• පක්ෂි ගුණාත්මක අර්බුදය හරහා පක්ෂි වී දිව්ගුණ
යුක්තාත්මක ආදිය.

• අලෙවි ගුණාත්මක කලල කෝෂයේ ඇති ද්‍රැවීය න්‍යෂ්ටි
දෙක හරහා පක්ෂි වී නූතන භෞමික ආදිය.

x 3

• වෙළුම් දිව්ගුණ සංයෝජනය ය.

C)

i. සත්ත්ව සදාශ පෝෂණයේ ප්‍රධාන පියවර සඳහන් කරන්න.

අධිග්‍රහණය , ජීරණය , අවශෝෂණය , ජීවිකරණය ,
බැහැර කිරීම / ජල නිරීම

x 1

ii. මිනිසාගේ අක්මාවේ සංචිත කරන විටමින සහ මූලද්‍රව්‍ය ලියන්න

• විටමින A , D , E , K , සහ B12

x 1

• මූලද්‍රව්‍ය Fe , Cu

x 1

iii. a) වසා ගැටිත්තක් සමන්විත වන්නේ මොනවායින්ද?

• භූමිකම්පන උවත සහ • ශ්වේතාත්මක / සුදු රැඳිර සෛල

x 2

b) වසා වාහිනි තුළින් වසා තරලය වලනය වන්නේ කෙසේද ?

• චුරා චාහිනි බිත්ති මල රිද්මයානුකූල සංරක්ෂණ
• කරකාල චේලි සංරක්ෂණ

x 2

iv. පටක හානියකදී සිදුවන රුධිර කැටි ගැසීමේ ක්‍රියාවලියට දායක වන ප්‍රෝටීන ආකාර දෙකක්

සඳහන් කරන්න.

• කොලැජන් , • ෆැබ්‍රිකන් / (ප්‍රො)කොමොනි

x 2

v. (a) රුධිර කැටි ගැසීම වළක්වන හෙපැරින් නිපදවන සෛල වර්ගය සඳහන් කරන්න.

කුඩ රසෙල

x 1

(b) හෙපැරින්වලට අමතරව එම සෛල නිපදවන වෙනත් සංයෝජකයක් ලියා එහි කාර්යයන් දෙකක් ලියන්න.

සංයෝජකය - භිෂ්ටැටිනි

x 1

කාර්යය - (කුමාරි ජී ජටකය ජුකල ඇති) රුධිරචාහිනි මල

x 2

නිර්ගමනය වූ ජල නිරීම සහ

• ජීවිකරණය

40 x 2 1/2
100

03. (A)

i. පහත සඳහන් ස්වසන ව්‍යුහ දක්නට ලැබෙන අපෘෂ්ඨවංශී ජීවියෙක් බැගින් සඳහන් කරන්න.

- a. අභ්‍යන්තර ජලක්ලෝම - ඉරිඳි / කුණ්ඩියා
- b. ස්වාසනාල පද්ධතිය - කාබ්ගේස්

x 2

ii. බහිස්‍රාවී ව්‍යුහ සම්බන්ධයෙන් පහත දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ව්‍යුහයේ ලක්ෂණ	ව්‍යුහයේ නම	දක්නට ලැබෙන ජීව වංශය
a. පැතිරී ඇති, අන්ධව අවසන් වන අන්තයක් සහිත, රුධිර වසා තුළ ගිලුණු නාලිකා	<u>මැල්ෆිගියා නාලිකා</u>	<u>භෞමික ආත්‍යරෝමා</u>
b. බහු සෛලික එක් අන්තයක් සිලෝමයට, අනෙක් අන්තය බාහිරයට විවෘත, නාලාකාර ව්‍යුහ	<u>(ජලීය) මෙක්කිකා</u>	<u>ඇරනල්ඩා</u>

x 4

iii. මිනිසාගේ ප්‍රත්‍යානුවෙහි ස්නායු පද්ධතිය මගින් ක්රියාවලි උත්තේජනය කරන ආහාර ජීර්ණ පද්ධතියේ අවයව දෙකක් සඳහන් කරන්න.

..... ආධාරශාය / කුඩා අන්ත්‍රය / චිත්තාශාය / අයිනාශාය

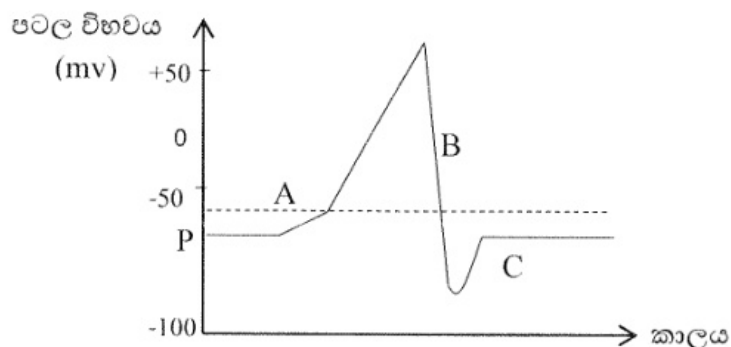
x 2

iv. සංවේදක ප්‍රතිග්‍රාහකවල සංවේදක අනුවර්තනය යනු කුමක්ද?

..... උත්තරාගතය විවේකය නොකඩවා සිදුවන විවේක බොරහෝ කරවන ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ පැහැය අඩු කිරීම

x 1

v. පහත දී ඇත්තේ ස්නායු ආවේග සන්නයනයට අදාළ ප්‍රස්ථාරයකි.

a) ප්‍රස්ථාරයට අනුව A, B, C යනු ක්‍රියා විභවයක අවධි වේ. ඒවා නම් කරන්න.

A - ච්ඡුර්නය

B - ඉන්ද්‍රජාලය

C - පරිවර්තනය

x 3

b) C අවධිය ඇති වීමට හේතුව කුමක්ද?

Na⁺ නාලිකා වැනි අනි අතර, භෞතිකයේ නාලිකා
විවෘතව පැවතීම නිසා පටලයේ ඇතුළත ආරෝපණය
වඩාත් ඍණාත්මකව පවතීම

x 1

c) P අක්ෂරයෙන් නිරූපනය වන විභවය කුමක්ද? එහි දර්ශීය අගය සඳහන් කරන්න.

• P - අක්‍රිය විභවය

• දර්ශීය අගය - -60 mV හිට -80 mV දක්වා

x 2

(B)

i. මිනිස් සමේ දක්නට ලැබෙන පහත සඳහන් ප්‍රතිග්‍රාහක සංවේදී වන්නේ කුමන උත්තේජ සඳහාද?

a. මිස්තර් දෙහානු සියුම් චිකිත

b. මර්කල් මඩල සියුම් ස්පර්ශය

x 2

ii. a) මානව කණේ ශ්‍රවණ අස්ථිකා තුන අනුපිළිවෙලින් ලියන්න.

..... මුද්ගරිකාව, නිශාඛය, ධරණකය

x 1

b) ශ්‍රවණ අස්ථිකා මගින් ශ්‍රවණයේදී ඉටු කරනු ලබන කාර්යය සඳහන් කරන්න.

• කර්ණපටිහ පටලයේ කම්පන ප්‍රවර්ධනය කිරීම

• මැද කන ආර්ථා සම්ප්‍රේෂණය

x 2

iii. a) මිනිසාගේ සාමාන්‍ය රුධිර ග්ලූකෝස් මට්ටම කුමක්ද?

..... 7.0 - 11.0 mg / 100 ml

x 1

b) වෘක්ක නාලිකාවේදී ග්ලූකෝස් ප්‍රතිශෝෂණය වන ස්ථානය සහ ආකාරය සඳහන් කරන්න.

• ස්ථානය - අ.විදුර සංවර්ධිත නාලිකාවේදී

• ආකාරය - සක්‍රීයව

x 2

iv. a) අක්මාවේදී හෝමෝන අක්‍රිය කිරීම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්ද?

..... ඇමාලි හෝමෝන ස්වභාවයේ ග්ලූකෝස් ක්‍රියාවලිය
ප්‍රතික්‍රියා වීම නිසා අක්‍රිය කිරීම.

x 1

b) අක්මාවේදී සංස්ලේෂණය වන රුධිර ප්ලාස්ම ප්‍රෝටීනයක් සඳහන් කර එහි කාර්යය ලියන්න.

• ප්‍රෝටීනය - ඇල්බියුමින්

• කාර්යය - වේදි අවලංගු කිරීම / ස්වාරක්ෂක කාර්යය

x 2

v. a) බාහිර සංස්ථාවක පෙන්වන භෞමික වාසි සත්ත්ව වර්ගයක් නම් කරන්න.

..... ඇමිනියා

x 1

- b) අභ්‍යන්තර සංසේචනය පෙන්වන සත්ත්වයින්ගේ සංසේචන ඩිමිබ වල ඩිමිබ කවචයේ සහ අභ්‍යන්තර පටලවල ප්‍රධාන කාර්යය කුමක්ද?

• හෙපාතික ආගන්ධ වලින් හා ජල නාණිකයන් ආරක්ෂා කිරීම

× 2

(C)

- i. a) ස්ත්‍රීන්ගේ ආර්තවහරණය යනු කුමක්ද?

නිව්‍යාන රෝගය හා ආර්තවහරණය නතර වීම

× 1

- b) ආර්තවහරණය සිදුවන කාලය සඳහන් කරන්න.

මාසය 3 මුරුදු 45 - 55 අතර

× 1

- c) ආර්තවහරණයට හේතුව කුමක්ද?

පුරව ජිවියාවර් FSH හා LH මගින් නිව්‍යාන රෝගය සංවර්ධනය වීම

× 1

- ii. හූණයට සම්බන්ධ පෙකණිවැලේ O_2 ලාභ රුධිරය හූණයේ සිට කලල බන්ධයට පරිවහනය කරන වාහිනිය කුමක්ද?

ප්‍රධාන වාහිනිය

× 1

- iii. a) කංකාල පේශි සංකෝචනයට දායක වන වාලක ප්‍රෝටීනය කුමක්ද?

මයිොසීන්

× 1

- b) බන්ධනියක් මගින් එක් අස්ථියක් ඒ බන්ධනිය මගින් තැබුණු මුදුටු තුළ වෙනත් අස්ථියකට ආසන්නව රඳවා ගෙන එම රඳවා ගත් අස්ථිය හුමනය වීම සිදුවන සන්ධි වර්ගය කුමක්ද?

නිව්‍යාන රෝගය සන්ධිය

× 1

- iv. මෙන්ඩල්ගේ ආවේණික පිළිබඳ දෙවන නියමය වර්තමානයේ වලංගු වන අවස්ථා දෙක මොනවාද?

• භෞතික වර්ණදේහයේ භෞතිකයන් වන පුරව ජිවියාවර් ජාතික ස්වභාවය

• භෞතික වර්ණදේහය වල ජාතික ස්වභාවය

× 2

- v. a) ජාතික ප්‍රතිබද්ධයකදී ප්‍රතිසංයෝජිත ජාතිකයින් අඩු සංඛ්‍යාතයකින් ප්‍රතිපල වීමට හේතුව කුමක්ද?

අනුපාතය

× 1

- b) මල්වල වර්ණය, බීජවල වර්ණය හා බීජවල හැඩය සලකමින් සිදු කරන පහත ත්‍රි අංග මුහුම සලකන්න.

කහ පැහැති මල් - Y

කළු පැහැති බීජ - B

සුදු පැහැති මල් - y

දුඹුරු පැහැති බීජ - b

රවුම් බීජ - R

හැකිළු බීජ - r

$YyBbRr \times yyBbrr$ මුහුමෙන් ප්‍රතිපල වන සුදු පැහැති මල් දරණ, කළු පැහැති සහ රවුම් බීජ යන ලක්ෂණ දෙකටම විෂම යුග්මක ජාතිකයෙකු ලැබීමේ සම්භාවිතාව සොයන්න.

$$yyBbRr = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{8}$$

× 2

40 × 2 = 80
100

04. (A)

i) a) c DNA ප්‍රස්තකාලවල අඩංගු වන්නේ කුමන DNA ද?

..... රෙසුලු / ජෙන ඉලික් විකර්මණය කළ mRNA වල
..... ඉතිරිවී ඉතිරිවන සේම ලබා ගත් අනුපුරක DNA

x1

b) DNA සෛලය තුළට පරිණාමයේදී ජාන තුවක්කුව භාවිතා කරන්නේ කෙසේද?

..... රන්කරන් ඔති බැරලෝහවල කුඩා අංශු ප්‍රයෝජනවත්
..... DNA විච්ඡේදන විශාල සංඛ්‍යාවකින් ආලේප කර
..... ධූමක ප්‍රතිග්‍රහණයක් සෙලයට එළීම

x2

ii. a) ජෛව සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ කාට්ටිනා ගිවිසුමෙහි අරමුණ සඳහන් කරන්න.

..... නූතන රෙජිම..... නාන්දුතාවයන්..... ඉතිරි ලෙස නිපද වූ
..... ප්‍රතිරෝධීන් විකරණය කළ ජිවීන් (GMO) ගෙන් නිස
..... හැකි දූෂණයෙන් රෙජිම විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම

x1

b) ප්‍රවේණිකව විකරණය කළ ජීවීන්ගෙන් නිපදවනු ලැබූ ප්‍රථමයෙන් අනුමත කළ එන්සයිමය කුමක්ද?

..... කැසොසීන් / රෙසින් / රෙතලි

x1

iii. a) ආහාර දාමයක පෝෂී මට්ටම් ගණන හතරක් හෝ පහකට සීමා වේ. මෙයට හේතුව කුමක්ද?

..... සත් සත් රෝගී වර්ධනය වීම නිසා ශක්තියෙන් සැලකිය යුතු
..... ප්‍රතිරෝධීන් (90%) නිසා හා ශ්වසනය රළු හානිවීම

x1

b) පාරිසරික පිරිමිකයේ ඉහළට යත්ම ජීවීන්ගේ ශරීර ප්‍රමාණයේ විශාලත්වයට කුමක් සිදුවේද?

..... විශාලත්වය වැඩි වේ.

x1

iv. a) පාරිච්ඡේදි ඇති විශාලතම බියෝමයේ සුලභව හමුවන ක්ෂීරපායී සතෙකු නම් කරන්න.

..... දුම්රු චූෂා / දුම්රු අබෙරිකානු ගෝනා / කැසිබරියානු කෙරියා

x1

b) තලාව තෘණමුම් හමුවන ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික කලාපයක් ලියන්න.

..... වියලි කලාපය / තෙත් කලාපය

x1

v. a) ශ්‍රී ලංකාවේ පහත සඳහන් පරිසර පද්ධතිවල හමුවන ශාක විශේෂයක් ලෙසින් ලියන්න.

a. නිවර්තන කටු කැලෑ - ගිනි දැල්වීම / රජමල් / හිරිසිස

b. කඳුකර වනාන්තර - කිහි / වල් කුරුල්ල / ගල්වෙරළ

c. නිවර්තන වියළි මිශ්‍ර සදාහරිත වනාන්තර - තිරි / පල / කළුබර

d. නිවර්තන තෙත් පහත රට වැසි වනාන්තර - හොර / නා / හල්

x4

(B) i. ජෛව විවිධත්වයේ වර්තමාන තත්ත්වයක් ලියන්න.

..... ජාත්‍යන්තර රැස්වීම් වර්තමාන

x3

..... විනෝදාත්මක වර්තමාන / අධ්‍යාපනික / විද්‍යාත්මක වර්තමාන

..... ආර්ථික වර්තමාන / සමාජ, සංස්කෘතික, ආගමික වර්තමාන

ii. ශ්‍රී ලංකාවේ හමුවන දේශීය විශේෂයක්, අවශිෂ්ඨ විශේෂයක් සහ ධජයධාරී විශේෂයක් ලියන්න.

- දේශීය විශේෂය - දූලා / කිතුල්
- අවශිෂ්ඨ විශේෂය - Lingula / ලාන්දු බෙල්ලා
- ධජයධාරී විශේෂය - කැහි බෙල්ලා / Blue magpie

x3

iii. a) කැප්සිඩය නිර්මාණය වී ඇති ආකාරය අනුව වයිරසවල මූලික සමමිති ආකාර දෙක ලියන්න.

- හෙඩ්කැප්
- අයිකොනානානාඩ්

x2

b) වයිරසයක ගුණනය වන්නේ කෙසේද?

- බාරක සම්ප්‍රේෂණය, භාවිතා කරමින් ජීව බාරක බෙදා හැරීම

x1

iv. පහත සඳහන් තත්ත්ව යටතේදී ජීවානුභරණය සඳහා භාවිතා කරන උපකරණය ලියන්න.

- a. 170°C උෂ්ණත්වයේ පැය 2 පමණ තැබීම - උණුසුම් වායු උදුරු
- b. 121°C උෂ්ණත්වයේ වායුගෝලීය 1 ක - ජීව නාශකය

x2

v. බහිෂ්කූලක ආකාර තුන් නම් කරන්න.

- නියුරොරොක්සික්
- සුක්ටරොරොක්සික්
- සයිටොරොක්සික්

x3

(C)

i. විසිතුරු මත්ස්‍යයින්ට ඇතිවන පහත රෝග සඳහා හේතු වන රෝග කාරක කාණ්ඩය ලියන්න.

- කොලම්නාරියස් - බැක්ටීරියා
- ට්‍රයිකොඩිනෝසිස් - ප්‍රොටොසෝවා, බැක්ටීරියා, ජෛව විද්‍යාත්මක ජීව විද්‍යාත්මක

x2

ii. මදුරු ගහනය පාලනය සඳහා පරිසර කළමනාකරණය ඉතා වැදගත් වේ. ඒ සඳහා ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමද භාවිතා කළ හැක. මෙහිදී ජල සංචිතවලට හඳුන්වා දිය හැකි මත්ස්‍යයින් තුන් දෙනෙකු ලියන්න.

- ගජි
- දුරු
- කැහි බෙල්ලා, කුඩා දුරු

x3

iii. මානව ගෙනෝම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණු තුනක් සඳහන් කරන්න.

- මානව ගෙනෝමයේ ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණු තුනක් සඳහන් කරන්න.
- මානව ගෙනෝමයේ ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණු තුනක් සඳහන් කරන්න.
- මානව ගෙනෝමයේ ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණු තුනක් සඳහන් කරන්න.

x3

iv. මූලික සෛල ආකාර දෙක මොනවාද?

- කැලික්ෂාල් සෛල
- ප්‍රොටොප්ලාස්ම සෛල

x2

V. පසු අස්වනු හානිය පුළුල් ලෙස වර්ග කළ හැකි ආකාර තුනක් සඳහන් කරන්න.

- * නිරක්ෂීය නිශ්‍රීක ස්ප්‍රේෂ්‍ය ස්කන්ධ හානිය
- * ගුණාත්මකභාවය අඩු වීම / තිරිඳි වීම හෝ අඩු වීම
- * රෙමේන්ඩ් හානිය අඩු වීම / වාරිංජ්‍ය හානිය

40x2
100
x3

05.(a) එන්සයිම ක්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය විස්තර කරන්න

1. එන්සයිම ක්‍රියා කරන ප්‍රතික්‍රියකය උපස්තර ලෙස හැඳින්වේ.
2. එන්සයිමය, උපස්තරය සමඟ බැඳී, එන්සයිම - උපස්තර සංකීර්ණය සාදයි.
3. එන්සයිමයේ උත්ප්‍රේරක ක්‍රියාවලිය මගින් උපස්තරය එල බවට පත් වේ.
4. එක් එක් එන්සයිමය මගින් ඉතා විශිෂ්ට ප්‍රතික්‍රියාවක් බැගින් උත්ප්‍රේරණය කරයි.
5. එන්සයිමයේ හැඩය එහි විශිෂ්ටතාවයට හේතුවේ.
6. එන්සයිමයේ විශිෂ්ට ස්ථානයකට උපස්තරය බැඳෙන අතර එය සක්‍රීය ස්ථානය නම් වේ.
7. ඇමයිනෝ අම්ල කිහිපයක් පමණක් මගින් සක්‍රීය ස්ථානය සාදයි.
8. අනෙකුත් ඇමයිනෝ අම්ල අවශ්‍ය වන්නේ එන්සයිමයේ හැඩය පවත්වාගැනීමටය.
9. එන්සයිමයේ සක්‍රීය ස්ථානයේ හැඩය, එහි විශිෂ්ට උපස්තරයේ හැඩයට අනුපූරක වේ.
10. එන්සයිමයේ සක්‍රීය ස්ථානය සැමවිටම උපස්තරයට සම්පූර්ණයෙන්ම අනුපූරක නොවේ.
11. එන්සයිමය දැඩි ව්‍යුහයක් නොවන නිසා, එන්සයිමය හා උපස්තරය අතර ඇතිවන අන්තර්ක්‍රියාව හේතුවෙන්
12. එන්සයිමයේ සක්‍රීය ස්ථානයේ හැඩය මඳක් වෙනස් විය හැකිය.
13. ඒ හේතුවෙන් උපස්තරය හා සක්‍රීය ස්ථානය එකිනෙකට අනුපූරක වේ.
14. මෙය ප්‍රේරිත සිහුම් යාන්ත්‍රණය ලෙස හැඳින්වේ.
15. තදින් ගැලපීම හේතුවෙන් උපස්තරය හා සක්‍රීය ස්ථානය එකිනෙකට ළං කිරීමට අමතරව
16. අණුවල නිවැරදි දිශානතිය තහවුරු කරයි.
17. ප්‍රතික්‍රියාව ප්‍රගමනයට සහ උපස්තරය එල බවට පත්වීම උත්ප්‍රේරණයටද දායක වේ.
18. ඉන් පසු එල එන්සයිමයේ සක්‍රීය ස්ථානයෙන් ඉවත් වේ.
19. දැන් එන්සයිමය එහි සක්‍රීය ස්ථානයට තවත් උපස්තරයක් ලබා ගැනීම සඳහා නිදහස්ව පවතී.

05.(b) අණුක ඔක්සිජන් නොමැති විට සෛලයක් තුළ ග්ලූකෝස් බිඳ දැමීමේ ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කරන්න

1. අණුක ඔක්සිජන් නැති විට ග්ලූකෝස් බිඳ දැමීම නිර්වායු ශ්වසනය යි.
2. මෙය සයිටොසෝලයේ ඇති එන්සයිම මගින් උත්ප්‍රේරණය කරයි.
3. අණුක ඔක්සිජන් නැති විට, පයිරුවේට් අණුවලට තව දුරටත් බිඳ වැටිය නොහැකි ය.
4. නිපදවූ ATP ශක්ති අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීමට යොදා ගනී.
5. එහෙත් ග්ලයිකොලිසියේ දී නිපදවූ NADH ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි වේ.
6. NAD⁺ සීමාකාරී වීම NADH ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කර NAD⁺ ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට ඇති හැකියාව වැඩි කිරීමට හේතු වේ.
7. පයිරුවේට් මගින් නිපදවූ අන්තඵල අනුව ඉතා සුලබ පැසීම ආකාර වන්නේ, එනිල් ඇල්කොහොල් පැසීම
8. ලැක්ටික් අම්ල පැසීම
9. පැසීම ආකාර දෙකෙහිදීම පළමු පියවර ග්ලයිකොලිසියයි.
10. එනිල් මධ්‍යසාර පැසීමේදී එක් ග්ලූකෝස් අණුවකින් ලැබෙන පයිරුවේට් අණු දෙක පියවර 02කට දායක වේ.
11. පළමු පියවරේ දී පයිරුවේට් ඇසිටැල්ඩිහයිඩ් බවට
12. CO₂ අණුවක් නිදහස් කරමින් පත් වේ.
13. දෙවන පියවරේ දී ඇසිටැල්ඩිහයිඩ් එතනෝල් බවට
14. NADH භාවිතයෙන් ඔක්සිහරණය වේ.
15. එනිල් මධ්‍යසාර පැසීමේ දී අවසාන හයිඩ්‍රජන් ප්‍රතිග්‍රාහකයා ඇසිටැල්ඩිහයිඩ් වේ.
16. උදා: බොහෝ බැක්ටීරියා / යිස්ට් ය.
17. ලැක්ටික් අම්ල පැසීමේදී එක් ග්ලූකෝස් අණුවකින් සෑදෙන පයිරුවේට් සෘජුවම අන්තඵලය ලෙස ලැක්ටික් අම්ල බවට
18. NADH මගින් ඔක්සිහරණය වේ.
19. අවසාන H ප්‍රතිග්‍රාහකයා වන්නේ පයිරුවේට් ය.
20. උදා: සමහර දිලීර හා බැක්ටීරියා / ලැක්ටික් අම්ල බැක්ටීරියා

$$\text{කරුණු } 19+20=39$$

$$\text{ඕනෑම } 37 \times 4 = \text{ලකුණු } 148$$

$$\text{කරුණු } 37 \text{ ට වඩා ලියා ඇති විට } = +2$$

$$\text{මුළු ලකුණු } = 150$$

06.(a) පත්‍ර මධ්‍යයට ශෛලම ඔස්සේ පැමිණ ඇති ජලය වායුගෝලයට ඉවත්වන ප්‍රධාන ක්‍රමය පැහැදිලි කරන්න

1. මෙය පූටිකා උත්ස්වේදනයයි.
2. ජලය සියුම් තාරටි ජාලයක් මගින් පත්‍ර තලය පුරා බෙදා හරියි.
3. එම ශාඛා ලිග්නීභවනය අඩු ශෛලමවාහිනී හෝ වාහකාභ එකකින් හෝ කිහිපයකින් කෙළවර වේ.
4. මේ නිසා ඒවායේ ඇති සෙලියුලෝස් සෛල බිත්ති හරහා ජලය පහසුවෙන් පත්‍ර මධ්‍ය සෛල තුළට නිදහස් කරයි.
5. එම ජලය ජල විභව අනුක්‍රමණයකට අනුව, පත්‍ර මධ්‍ය සෛල ඔස්සේ
6. ඇපෝප්ලාස්ට්
7. සිම්ප්ලාස්ට්
8. පටල හරහා සම්ප්‍රේශනය යන මාර්ග ඔස්සේ ගමන් කරයි
9. පත්‍ර මධ්‍ය සෛලවල තෙත සෛල බිත්තිවල සිට ජලය වාෂ්ප වී
10. අන්තර් සෛලීය වාතා අවකාශ වලටද
11. විශේෂයෙන් අධි;පූටික වාත අවකාශ වලටද පැමිණේ
12. එහි සිට පූටිකා හරහා ජලවාෂ්ප වායුගෝලයට විසරණය වේ.
13. පත්‍ර තලයට වහාම ආසන්නව තුනී ගලා නොයන වාත ස්තරයක් පවතී.
14. පිටතට පැමිණෙන ජල වාෂ්ප මෙම තුනී ස්තරය හරහා විසරණය වී
15. චලනය වන සුළඟ හේතුවෙන් ඉවතට ගසාගෙන යයි
16. තුනී වාත ස්තරය හා පත්‍ර මධ්‍ය සෛල අතර විසරණ අනුක්‍රමණයක් පවතී.
17. යාබද පූටිකාවල ඇති වන විසරණ කවච එකිනෙක අති පිහින වීමෙන් නිසල වාතයේ දී එක් සම්පූර්ණ විසරණ කවචයක් සාදයි

06.(b) ශාකවල හමුවන විවිධ පෝෂණ ආකාර උදාහරණ සහිතව කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න

1. ස්වයංපෝෂණය
2. ශාක ප්‍රභා ස්වයංපෝෂීය
3. ආලෝකයේ ශක්තිය හා කාබන් ඩයොක්සයිඩ් /අකාබනික ද්‍රව්‍යය මගින් කාබනික ආහාර සංස්ලේෂණය කරයි
4. ශාක සහජීවනය පෙන්වයි
5. විශේෂ දෙකකට අයත් ජීවීන් දෙදෙනෙකු සමීපව වාසය කරමින් පවත්වා ගන්නා පාරිසරික සම්බන්ධතාව සහජීවනයයි
6. අන්‍යෝන්‍යායාධාරය
7. විශේෂ දෙකේම ජීවීන් දෙදෙනාටම වාසි සැලසෙන සහජීවී සම්බන්ධතාවයයි
8. උදා: *Rhizobium* බැක්ටීරියාව සහ රනිල ශාක මූල ගැටිති/ උසස් ශාක මුල් හා දිලීර අතර පවතින/ දිලීරක මූල සංගමය/*Cycas* කොරල් හැඩ මුල් හා *Anabeana* අතර පවතින සංගමය
9. සහබෝජිතාවය
10. එක් විශේෂයකට පමණක් වාසි සැලසෙන ලෙසත් අනෙක් විශේෂයට බලපෑමක් සිදු නොවන ලෙසත් විශේෂ දෙක අතර පවතින අන්තර් ක්‍රියාවයි
11. අපි ශාකීය ඕකිඩ්
12. පරපෝෂිතාව
13. එක් විශේෂයකට පමණක් වාසි සැලසෙන ලෙසත් අනෙක් විශේෂයට හානි සිදුවන ලෙසත් විශේෂ දෙකක් අතර පවතින සමීප සම්බන්ධතාවයයි
14. අර්ධ පරපෝෂී
15. *Loranthus* සහ ධාරක ශාකය
16. පූර්ණ පරපෝෂී
17. *Cuscuta* සහ ධාරක ශාකය
18. මාංශ භක්ෂණය ද ශාක පෙන්වන විශේෂ පෝෂණ ක්‍රමයකි
19. නයිට්‍රජන් සහ බනිජ් උණ පස්වල වර්ධනය වන මෙම ශාක
20. කෘමීන් හා වෙනත් කුඩා සතුන් මරණයට පත් කර
21. ජීරණයට ලක් කර එම ජීරණ ඵල ලෙස ලබා ගනී
22. *Nepenthes/Drosera/Utricularia*

කරුණු $17+22=39$

ඕනෑම $37 \times 4 =$ ලකුණු 148

කරුණු 37 ට වඩා ලියා ඇති විට $=+2$

මුලු ලකුණු $=150$

7.a) මානව හාත් සන්නායක පද්ධතිය මගින් හාත් චක්‍රය යාමනය වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

1. පූර්ණ හාත් ස්පන්දනයකදී සිදුවන සිද්ධීන් අනුපිළිවෙලයි.
2. එක් පූර්ණ චක්‍රයකදී රුධිරය හෘදයෙන් පොම්ප කිරීම සහ හෘදය රුධිරයෙන් පිරියාම සිදුවේ.
3. පූර්ණ හාත් චක්‍රයට තත්පර 0.8 ගත වේ.
4. (අදියර තුනයි.) කර්ණිකා ආකූංචය ,කෝෂිකා ආකූංචය , පූර්ණ හාත් විස්ථාරය.
5. පූර්ණ හාත් විස්ථාරය - තත්පර 0.4 ක් තුළ සිදුවේ.
6. කර්ණිකා සහ කෝෂිකා ඉහිල්ව ඇති විට උත්තර සහ අධර මහා ශිරාවලින් ,
7. ඔක්සිජන් උෂ්ණ රුධිරය දකුණු කර්ණිකා වෙතට පරිවහනය වේ./ ගලා එයි.
8. පුප්පුශීය ශිරා හතර මගින් ඔක්සිජන් පෝෂිත රුධිරය වම් කර්ණිකාවට පරිවහනය වේ./ ගලා එයි.
9. කෝෂිකා වල පීඩනය , කර්ණිකා වලට වඩා වැඩිවේ.
10. කර්ණික - කෝෂික කපාට/ ද්විතුණ්ඩ ,ත්‍රිතුණ්ඩ කපාට විවෘත වේ.
11. රුධිරය කොටසක් අක්‍රීයව කෝෂිකා තුලට ගලායයි.
12. කර්ණිකා තුලට රුධිරය පැමිණීමත් සමඟම SA ගුටය උත්තේජනය වේ.
13. SA ගුටය තුළ ජනනය වන විද්‍යුත් ආවේග මගින් සංකෝචන තරංග ආරම්භ වේ.
14. කර්ණිකා දෙකෙහි මයෝකාඩියම ඔස්සේ ආවේගය පැතිර යන විට කර්ණිකාවල ඉතිරිව පවතින රුධිරය කර්ණිකා හිස් කරමින් කෝෂිකාවට ගලා යයි.
15. කෝෂිකා ආකූංචය - තත්පර 0.3 යි.
16. විද්‍යුත් ආවේග කර්ණිකා පේශිය තුළින් AV ගුටයට පැමිණේ.
17. AV ගුටයේ දී , එම ආවේග කර්ණිකා වලින් කෝෂිකා වලට සම්ප්‍රේෂණය සුළු වේලාවක් ප්‍රමාද වන නිසා
18. කෝෂිකා සංකෝචනය ආරම්භ වීමට පෙර කර්ණිකා වල රුධිරය සම්පූර්ණයෙන්ම කෝෂිකාවලට මුදාහැරීමට ඉඩ ලැබේ.
19. AV ගුටයෙන් ආරම්භ වන විද්‍යුත් ආවේගය AV ගොනුව , එහි ශාඛා , පර්කින්සේ තත්තු හරහා කෝෂිකා පේශි වෙතට යැවේ.
20. කෝෂිකා බිත්ති හාත් අග්‍රයේ සිට ඉහලට සංකෝචන තරංග ඇතිකරයි.
21. කෝෂිකා දෙකම එකවර සංකෝචනය වේ.
22. දකුණු කෝෂිකාව තුළ පීඩනය පුප්පුශීය ධමනියට වඩා වැඩිවන විට පුප්පුශීය ධමනි කපාට විවෘත වේ.
23. වම් කෝෂිකාව තුළ පීඩනය මහා ධමනියට වඩා වැඩි නිසා මහා ධමනි කපාට විවෘත වේ.
24. කෝෂිකා දෙක සංකෝචනයෙන් පුප්පුශීය ධමනියට සහ මහා ධමනියට රුධිරය පොම්ප වේ.
25. කෝෂිකා සංකෝචනය වන විට ජනනය වන අධික පීඩනය නිසා කර්ණික - කෝෂික කපාට/ ද්විතුණ්ඩ , ත්‍රිතුණ්ඩ කපාට වැසී යයි.
26. රුධිරය ආපසු නොගලයි.
27. කෝෂිකා ඉහිල් වන විට පීඩනය අඩුවී , පුප්පුශීය ධමනියේ සහ මහා ධමනියේ පීඩනය කෝෂිකා වලට වඩා වැඩිවේ.
28. එවිට පුප්පුශීය ධමනි කපාට සහ මහා ධමනි කපාට වැසේ.
29. හෘදයේ විශාල වාහිනීවල කපාට සහ හෘදය තුළ කපාට විවෘත වීම සහ වැසීම සිදුවන්නේ හාත් කුටීර තුළ පීඩනයට අනුකූලව බැවින්
30. රුධිරය ඒක දිශාත්මකව ගලායයි

8.a) මිනිසාගේ ආස්‍රැති විධාන ක්‍රියාවලිය විස්තර කරන්න.

1. දේහය තුළ නියත , ප්‍රශස්ථ
ආස්‍රැතික පීඩනයක් පවත්වා ගැනීමට ආස්‍රැති විධානය අවශ්‍ය වේ.
2. ආස්‍රැති විධානය මගින් මුළු රුධිර පරිමාව,
3. ප්ලාස්මාවේ හා පටක තරලයේ දිය වී ඇති ද්‍රව්‍යවල සාන්ද්‍රණය,
4. හිතකර පරාසයක නියතව පවත්වා ගැනීම තහවුරු කරයි.
5. සෛල ඇතුළත හා පිටත පවතින ජල ප්‍රමාණය සමාන වේ.
6. සෛල ඇතුළත හා පිටත පවතින ද්‍රව්‍ය සාන්ද්‍රණය සමාන වෙයි.
7. (ආස්‍රැතික තුලිතතාවයේ ආකාර දෙකයි.) ජල ප්‍රමාණය පාලනය.
8. දේහය තුළට ලබාගන්නා සහ හානි වන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය පාලනය.
9. රුධිර ජල සමස්ථිතිය හයිපොතැලමස මගින් පාලනය වේ.
10. හයිපොතැලමසයේ ආස්‍රැති ප්‍රතිග්‍රාහක ඇත.
11. මොළය තුළින් ගමන් කරන රුධිරයේ ආස්‍රැතික මවුලිකතාවය / ආස්‍රැතික පීඩනය
අනාවරණය කර ගනී.
12. ආස්‍රැතික පීඩනය වැඩි වූ විට හයිපොතැලමස මගින් පිපාසය ඇති කිරීමෙන් , ජලය පානය
කළ විට ආස්‍රැතික පීඩනය අඩුවේ.
13. ආස්‍රැතික පීඩනය වැඩි වූ විට හයිපොතැලමස මගින්, රුධිරයට ADH නිදහස් කිරීම සඳහා
අපර පිටියුටරිය උත්තේජනය කරයි.
14. ADH වෘක්ක නාලිකා මත/ විදුර සංවලිත නාලිකා මත ක්‍රියාකර,
සංග්‍රහක නාල මත ක්‍රියාකර ජල ප්‍රතිශෝෂණය වැඩි කරයි.
15. සාන්ද්‍ර මුත්‍රා නිපදවයි.
16. රුධිරයේ ආස්‍රැතික පීඩනය/ ආස්‍රැතික මවුලිකතාවය අඩුවූ විට ADH ශ්‍රාවය නොවේ.
17. ජල ප්‍රතිශෝෂණය නැවති තනුක මුත්‍රා නිපදවයි.
18. රුධිර පරිමාව අඩුවීම සහ රුධිරයේ සෝඩියම් අයන/ Na^+ අඩු වූ විට,
19. ඇන්ජියෝටෙන්සින් II නිපදවීමට වෘක්ක උත්තේජනය වේ.
20. ඇන්ජියෝටෙන්සින් II මගින්
ඇල්ඩෝස්ටෙරෝන් හෝමෝනය ශ්‍රාවය කිරීමට,
21. අධිවෘක්ක බාහිකය උත්තේජනය කරයි.
22. ඇල්ඩෝස්ටෙරෝන් මගින් වෘක්ක නාලිකාවල සෝඩියම් අයන/ Na^+ ප්‍රතිශෝෂණය වැඩි
කරයි.
23. රුධිරයේ ජලය රඳවා ගන්නා විට රුධිර පරිමාව සහ පීඩනය වැඩිවේ.
24. ප්‍රධාන ආස්‍රැති විධාන අවයවය වකුගඩුවේ.

09.(a) වර්ණදේහ ව්‍යුහයේ වෙනස්වීම් නිසා හට ගන්නා විකෘති විස්තර කරන්න.

1.මෙහිදී, ජාන කිහිපයක සිට ජාන සිය ගණනක් දක්වා අඩංගු විය හැකි වර්ණදේහයක විශාල කොටස් නැති වීම

2.වෙනත් වර්ණදේහයක් කරා චලනය (කැපීම සහ ඇලවීම)

3.පිටපත් කිරීම හා වෙනත් වර්ණදේහ කරා චලනය, (පිටපත් කිරීම හා ඇලවීම)

4.හෝ දිශානතිය වෙනස් වීම සිදු වේ.

5.එම වර්ණදේහ විකෘතිවල ආකාර හතර නම්,

6.ලෝපය,

7.පරිසංක්‍රමණය,

8.ද්විකරණය සහ

9.ප්‍රතිලෝමය නම් වේ.

10.වර්ණදේහයක කොටසක් නැති වූ විට /ලෝපය ජාන කිහිපයක් ඉවත් වේ.

11.එබැවින් බොහෝ විට මෙම විකෘති මාරක වේ.

12.පරිසංක්‍රමණයේ දී මුළු සමස්ත වර්ණදේහ සංඛ්‍යාවේ අඩුවක් සිදු නොවේ.

13.කෙසේ වුව ද නව පිහිටීමේ දී පරිසරය වෙනස් වීම නිසා ජාන ප්‍රකාශනය වෙනස් විය හැකිය.

14.වර්ණදේහය කැපී යාම ජානයක් තුළ සිදු විය හැකි අතර, එය සිදු වුව හොත් ජානයට කාර්යය ඉටු කළ නොහැකි වේ.

15.ද්විකරණයේ දී අතිරේක ජාන රැසක් දරන DNA කැබැල්ලක් ජීනෝමයේ වෙනත් පිහිටුමක පවතී.

16.මෙහිදී ද ජාන ප්‍රකාශනය වෙනස් කළ හැකි අතර, සාමාන්‍යයෙන් රූපාණු දර්ශයට හානිකර බලපෑමක් ඇති කරයි.

17.වර්ණදේහ කොටසක දිශානතිය වෙනස්වීම/ ප්‍රතිලෝමය ද ජාන ප්‍රකාශනය වෙනස් කරයි.

18.මේවා බහුතරය හානිකර ප්‍රභේදන වේ.

09.(b) ව්‍යාධිජනකයින් සතු ධූලකප්‍රජනකතාව කෙටියෙන් විස්තර කරන්න

1. සෛලවල සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වයට බාධා පමුණුවන ධූලක නම් ජෛව රසායනික ද්‍රව්‍ය නිපදවීමට ඇති හැකියාව ධූලකප්‍රජනකතාව නම් වේ.
2. ධාරකයා කෙරෙහි විශේෂිත වූ හානියක් සිදු කරන නිසා මේවා ජෛව විෂ ලෙස හඳුන්වයි.
3. ආකාර දෙකකි.
4. අන්ත:ධූලක ලිපොපොලිසැකරයිඩ වේ.
5. ක්ෂුද්‍ර ජීවී සෛලවල කොටස් වන මේවා තාප ස්ථායී ධූලක වෙයි
6. බැක්ටීරියාවල සෛල බිත්ති බිඳී යාමෙන් පසු මේවා නිදහස් වෙයි.
7. සීතල, උණ, දුර්වලභාවය, කැක්කුම් වැනි පොදු රෝග ලක්ෂණ ඇති කරයි.
8. සමහර අවස්ථාවල කම්පනය සහ මරණය පවා සිදු විය හැකිය.
9. ග්‍රෑම් (-) බැක්ටීරියාවන් මගින් නිපදවයි
10. උදා: *Salmonella typhi* සෛල බිත්තිවල ලිපොපොලිසැකරයිඩ.
11. බහිෂ් ධූලක
12. බැක්ටීරියා සෛලවල වර්ධනයේ හා පරිවෘත්තියේ කොටසක් ලෙස සෛල තුළ නිපදවේ
13. සෛල පාංශයෙන් පසු භාහිර පරිසරයට ශ්‍රාවය කෙරෙන ප්‍රෝටීන වේ.
14. වැඩි ප්‍රමාණයක් එන්සයිම වන අතර ඉතා ස්වල්ප ප්‍රමාණයක් වුවද අනිශ්චිත හානිකරය.
15. තාප අස්ථායී ප්‍රෝටීන ධූලක වේ.
16. මේවා බහුතරයක් පොදුවේ ග්‍රෑම් ධන බැක්ටීරියාවන් මගින්ද සුළු ප්‍රමාණයක් ග්‍රෑම් සෘණ බැක්ටීරියා ද නිපදවයි.
- ආකාර තුනකට වර්ග කර ඇත:
17. නියුරොටොක්සින්
18. උදා: *Clostridium tetani* මගින් නිපදවන විෂ.
19. එන්ටරොටොක්සින්
20. උදා: *Vibrio cholerae* නිපදවන ධූලක
21. 20. සයිටොටොක්සින්
22. උදා: *Corynebacterium diphtheriae* මගින් නිපදවන ධූලක.

කරුණු $18+22=40$

ඕනෑම $37 \times 4 =$ ලකුණු 148

කරුණු 37 ට වඩා ලියා ඇති විට $=+2$

මුළු ලකුණු $=150$

10.(a) මූලධර්මය වර්ගය

1. බහුතරයක් භෞමික වාසස්ථානවල ජීවත්වන අතර ඇතමෙක් ජලජ වේ.
2. ලපැටියෝ ස්තන ග්‍රන්ථිවලින් නිපදවෙන කිරි මත යැපේ.
3. කාටිලේජීය සන්ධාන පෘෂ්ඨ වලින් සමන්විත අස්ථි වලින් සෑදී සැකිල්ලක් ඇත.
4. දේහය රෝමවලින් ආවරණය වී ඇත.
5. සමෙහි ග්‍රන්ථි ඇත.
6. අවලතාපී ය./ බොහෝ සාමාජිකයෝ ඉහළ පරිවෘත්තීය ශීඝ්‍රතා දක්වති.
7. විභේදිත වූ දත් වර්ග ඇත./ විෂමදන්තීය
8. හෘදය කුටීර හතරකින් යුක්ත වේ.
9. පෙනහැලි සහිත කාර්යක්ෂම ශ්වසන පද්ධතියක් ඇත
10. පෙනහලු වාතනය සඳහා පේෂිමය මහා ප්‍රාචීරය වැදගත් වෙයි.
11. අනෙකුත් පෘෂ්ඨ වංශීන්ට වඩා විශාලව වැඩුණු මොළයක් පිහිටයි, බුද්ධිමත්ය ඉගෙනීමේ කුසලතාව සහ මතකය ඇත.
12. අභ්‍යන්තර සංසේචනය ශීඝ්‍ර කරයි
13. බහුතරයක් සංචරණය සඳහා ගාත්‍රා භාවිත කරන අතර ඇතමෙක් පියාසැරීමටද ඇතමෙක් ජලජ පරිසරවලට අනුවර්තනය වී ඇත
14. උදා - , තල්මසා, /වවුලා,/ ගවයා/වඳුරා

10.(b).සහප්‍රමුඛතාව (Codominance)

- 1.ඇතැම් ගති ලක්ෂණ සඳහා විෂමයුග්මක අවස්ථාවේදී රූපානුදර්ශය ප්‍රකාශ කිරීමට
- 2.ඇලීල දෙකම සමානව දායක වීම සහප්‍රමුඛතාව ලෙස හැඳින්වේ.
- 3.උදාහරණයක් ලෙස: AB රුධිර ගණය ඇති පුද්ගලයන්ගේ රුධිර සෛලවල පෘෂ්ඨය මත
- 4.එකම විටක A හා B කාබෝහයිඩ්‍රේට් දෙවර්ගයම පවතී.
- 5.මේ සඳහා කේතය සපයන්නේ තනි ජානයක ඇති I^A සහ I^B යන ඇලීල මගිනි
- 6.විෂමයුග්මක තත්ත්වයකදී කාබෝහයිඩ්‍රේට් වර්ග දෙකම (I^A , I^B) ප්‍රකාශ වෙයි
7. I^A ඇලීලය සඳහා සමයුග්මකයන්ගේ ($I^A I^A$) රතු රුධිරාණු මත A කාබෝහයිඩ්‍රේටය පවතින අතර,
8. I^B ඇලීලය සඳහා සමයුග්මකයන්ගේ ($I^B I^B$) රතු රුධිරාණු මත B කාබෝහයිඩ්‍රේටය පමණක් පවතී
- 9.එම නිසා එක් එක් ඇලීලයකට සමයුග්මකයින් අතර මුහුමකින් ලැබෙන
- 10.F1 පරම්පරාවේ සියල්ලන්ම AB රුධිර ගණය සහිත වේ.
- 11.F1 පරම්පරාවෙහි විෂමයුග්මකයන් අතර සිදු වන සංවාසය නිසා ප්‍රතිඵල වන
12. F 2 පරම්පරාවේ A:AB:B රුධිර ගණ අතර අනුපාතය 1:2:1 වේ.

10.(c) පෞරුෂ විවිධත්ව සංරක්ෂණය

1.සංරක්ෂණ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධානම අරමුණ ජීව විශේෂ උපරිම සංඛ්‍යාවක දිගුකාලීන පැවැත්ම තහවුරු කිරීමයි

2.සංරක්ෂණය ආකාර දෙකකට සිදු කළ හැකි ය.

3. ස්ථානීය සංරක්ෂණය

4.මෙහි දී ජීව විශේෂයේ ආරක්ෂාව සහ

5.ඔවුන්ගේ ප්‍රජනනය ස්වභාවික වාසස්ථානයේ දී තහවුරු කෙරේ.

6.මූලික වශයෙන් විශාල ගහනයක් සහ

7.ප්‍රමාණවත් වූ උචිත වූත් වාසස්ථාන තිබෙන බවට වගබලා ගත යුතු ය.

8.උදා: යාල / මින්නේරිය ජාතික උද්‍යානය,/ කන්නෙලිය, /පිදුරුතලාගල රක්ෂිත.

9. විතැන් සංරක්ෂණය

10.විශේෂය ස්වභාවික වාසස්ථානයෙන් ඉවතට ගෙන,

11. නොනැසී ජීවත් වන සේත්, ප්‍රජනනය තහවුරු වන සේත් වෙනත් ස්ථානයක දී රැක බලා ගැනීම මෙහි දී සිදු වේ.

12.සත්ත්වෝද්‍යාන සහ උද්භිද උද්‍යාන.

කරුණු $14+12+12=38$

ඕනෑම $37 \times 4 = \text{ලකුණු } 148$

කරුණු 37 ට වඩා ලියා ඇති විට $=+2$

මුළු ලකුණු $=150$